

A close-up photograph of two Black women with long braids. The woman in the foreground is wearing round glasses and smiling broadly while looking at a smartphone. The woman behind her is leaning her head against the first woman's head and looking down at the phone with a gentle smile. They are both wearing light-colored, textured knit sweaters. The background is softly blurred, showing what appears to be an indoor setting with a wooden railing.

VERKSAMHETEN 2021
SENSUS STUDIEFÖRBUND RIKSFÖRBUNDET

Innehåll

- 3 Vår första digitala årsrapport
- 4 Förord
- 5 Det här är Sensus
- 7 Det här gjorde vi
- 33 Fakta om Sensus studieförbund
- 34 Statistik
- 38 Årsredovisning och
revisionsberättelse 2021

Vår första digitala årsrapport

I redovisningsarbetet av verksamhetsåret 2021 har vi för Sensus riksförbunds del tagit ett stort kliv mot att ersätta den traditionella, tryckta årsberättelsen med en digital version. Och detta är bara början!

Ett stort, internt pilotarbete

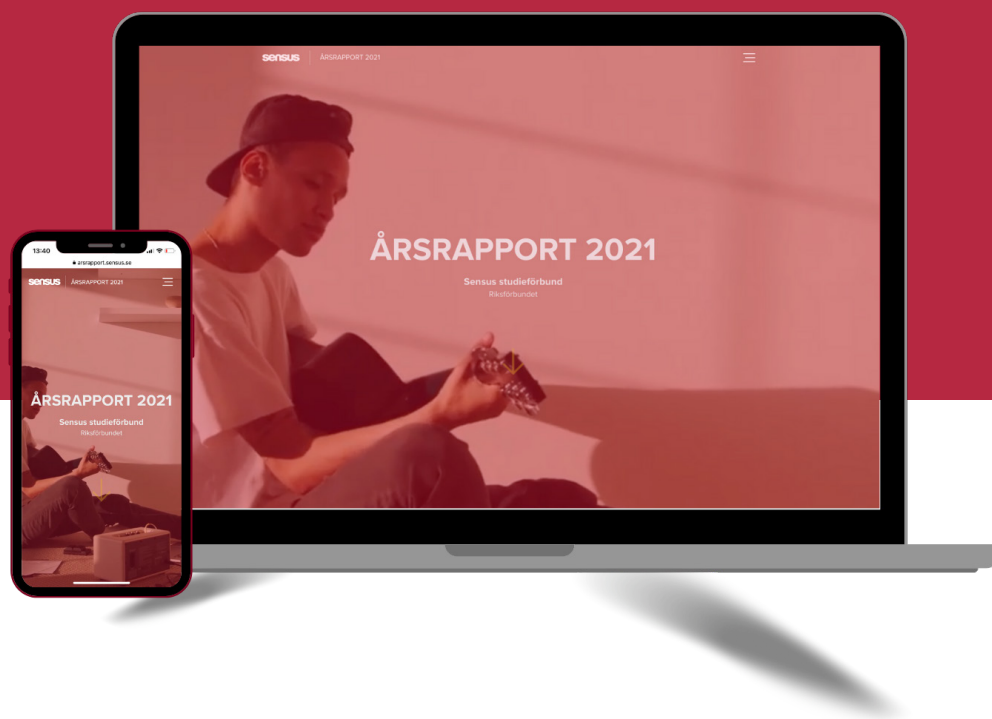
För 2021 års redovisning finns stora delar av vår årsrapport att läsa online på sajten arsrapport.sensus.se. Sajten är framtagen som en pilot för en av våra totalt sju organisationsdelar. Nästa år siktar vi på att skapa helt digitala versioner för alla våra organisationsdelar, det vill säga även för våra regioner.

Arbetet med att ta fram piloten har varit hektiskt men också väldigt utvecklande. Att skapa och flytta innehåll från ett tryckt medium till ett digitalt öppnar många dörrar och en uppsjö av möjligheter. Utmaningen här har varit att hitta och använda de uttryckssätt som webben ger upphov till utan att tappa fokus på själva innehållet. Vi känner att vi genom detta pilotarbete har lärt oss massor och tagit flera steg i rätt riktning inför nästa års större arbete.

Besök sajten

Ta del av Sensus riksförbunds årsrapport online:

► arsrapport.sensus.se

VI LÄGGER ETT OVANLIGT ÅR bakom oss. Igen. Ett år med pandemi, fortsatt digital omställning, relationer och möten, extra granskningar av studieförbundens verksamheter följt av ett förändringstryck. Vi har hållit i och hållit ut. Det har varit prövande men också fört goda saker med sig.

Under året har vi utvecklat vår verksamhet, och anpassat den efter förutsättningarna. Genom digitala lärtillfällen för medarbetare har vi delat erfarenheter, kunskap och råd som främjat våra möjligheter att som ett Sensus ännu bättre kunna möta upp behov i vår verksamhet samtidigt som vi var och en kunnat utveckla vår egen kompetens. Många av lärtillfällena har också öppnats upp för Sensus medlemsorganisationer, samarbetsparter och deltagare. Genom samarbete studieförbunden emellan har vi medverkat till Bildningsresan och satt ljus på folkbildningens betydelse. Det har vi gjort tillsammans med alla tio studieförbund. Syftet är att visa exempel på studieförbundens bredd och bidra till en fördjupad förståelse av folkbildningen. Under året skapade vi på Sensus sajten folkbildningformig.se där viktiga berättelser från människor har delats och lästs, och bekräftat att det vi gör inom folkbildningen är oerhört betydelsefullt.

Leve det demokratiska samtalet löd temat på årets förbundsstämma där Carl Heath inledde med en intressant och viktig föreläsning om det demokratiska samtalet. Carl utgick från sitt arbete som utredare i regeringens satsning på medie- och informationskunnighet och värnandet av det demokratiska samtalet. Vid stämman valdes Kerstin Engvall till ny ordförande för Sensus studieförbund tillsammans med en till delar ny styrelse. Sensus är ingenting utan sina förtroendevalda, ledare och deltagare. Vi är glada för allt engagemang och arbete!

Jag har varit förbundsrektor i några månader nu. Som studieförbund och organisation är vi på en bra plats. Vårt utvecklingsarbete har gjort oss rustade för att möta de behov och förväntningar som möter oss. Vi har en tydlig identitet som ger oss riktning och vi har kapacitet att möta det som väntar.

Och utmaningar har vi. När jag skriver dessa rader har Putins krig i Ukraina pågått i en och en halv

Det är fullskaligt krig och människor förlorar sina liv. Våldigt många flyr. Många är på väg. Vi vet inte hur det slutar och vi vet inte hur långvarigt det blir. Vi vet också att detta inte är första gången och att det pågår krig och katastrofer på många platser, om än på platser som upplevs längre bort.

Nu är tid att ställa om för att möta behov. Nu är tid att kroka arm för att ta emot dem som behöver det allra mest. Nu, mer än någonsin, är tid att genom folkbildningen vara en medkraft i människors liv.

"Det här kommer också att bli ett ovanligt år. Låt oss möta det med hopp om fred, om goda möten i stora och små sammanhang."

Det här kommer också att bli ett ovanligt år. Låt oss möta det med hopp om fred, om goda möten i stora och små sammanhang. Ett nyfiket sökande efter ny kunskap, en längtan efter lärande. Med engagemang för människors rätt till frihet, demokrati och utveckling. krig och katastrofer på många platser, om än på platser som upplevs längre bort.

Nu är tid att ställa om för att möta behov. Nu är tid att kroka arm för att ta emot dem som behöver det allra mest. Nu, mer än någonsin, är tid att genom folkbildningen vara en medkraft i människors liv.

Det här kommer också att bli ett ovanligt år. Låt oss möta det med hopp om fred, om goda möten i stora och små sammanhang. Ett nyfiket sökande efter ny kunskap, en längtan efter lärande. Med engagemang för människors rätt till frihet, demokrati och utveckling.

Fredrik Hedlund
Förbundsrektor

PEDAGOGIK

Vår syn på lärande utgår från var och ens erfarenheter och lust att lära. Vi lär tillsammans genom att göra och reflektera i grupp.

LEDARE

Sensus ca 8 200 cirkelledare skapar förutsättningar för lärande, delaktighet och engagemang. I ledarskapet ingår att både leda sig själv och andra. På så sätt utvecklas både ledare och deltagare samt samhället i stort.

SAMVERKAN

Vår verksamhet sker i samverkan med exempelvis humanitära och fackliga organisationer, ideella föreningar samt olika trossamfund. Hos oss finns även en av landets största musikverksamheter.

Det här är Sensus

Sensus är ett av Sveriges tio studieförbund och vi arbetar med folkbildning. Tillsammans med våra medlemsorganisationer, samarbetsparter och deltagare skapar vi mötesplatser för kultur och bildning. Vi lyfter fram livsfrågor, rättigheter, hållbarhet och relationer.

Vi har ett brett utbud av studiecirkelar och kulturevenemang runt om i hela landet. Vi tror på alla människors lust att lära nytt och att det är i möten med andra vi utvecklas. Att tillsammans dela kunskaper och erfarenheter ger oss möjlighet att förstå mer om oss själva, om andra, vår samtid och världen vi lever i. Vi tror att möten förändrar människor och att människor förändrar världen.

Sensus samarbetar med många olika föreningar, organisationer och verksamheter, såväl humanitära och fackliga organisationer som religiösa samfund. I samspel med samhället i stort utvecklas och förändras vi tillsammans. Bland våra största medlemsorganisationer finns Svenska kyrkan och Scouterna.

Sensus är en ideell förening där alla finansiella resurser används till folkbildning. Sensus arbetar främst med bidragsberättigad verksamhet men har också verksamhet med annan finansiering. Vi tar ett stort ansvar för de bidrag som kommer till oss från stat, kommuner och regioner.

ORGANISERING

Sensus består av sex regioner och ett riksförbund. Vi verkar i hela landet och tillsammans är vi *ett* Sensus.

- Norrland • Svealand
- Västra Sverige • Stockholm-Gotland
- Östra Götaland • Skåne-Blekinge
- Riksförbundet

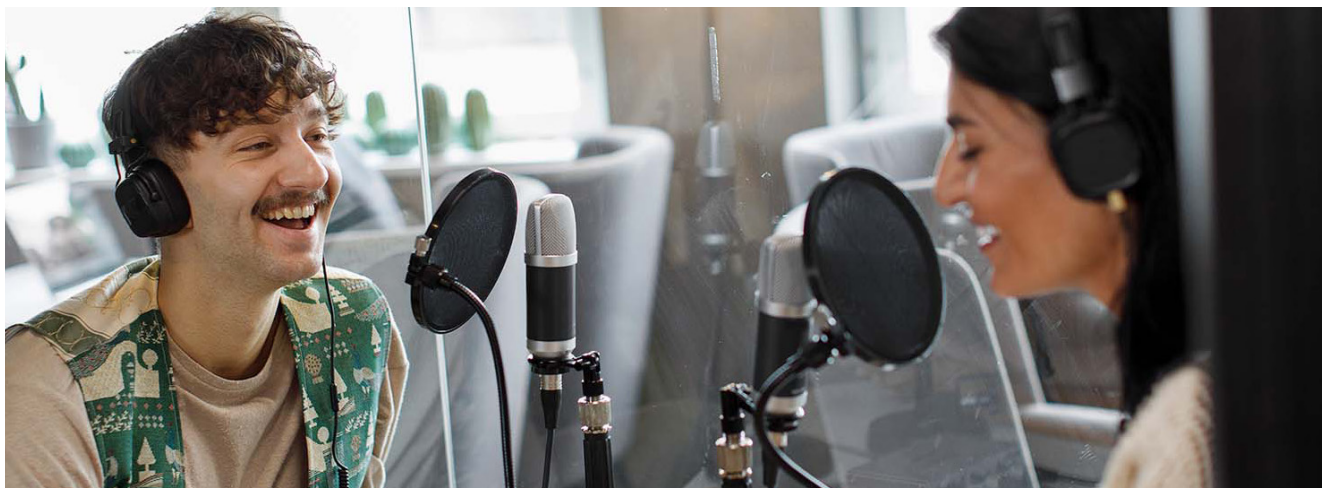

IDENTITET

Sensus identitet beskriver vilka vi är, vilka vi vill vara och vad vi vill åstadkomma.

Här finns våra målområden relationer, livsfrågor, rättighetsfrågor, hållbarhetsfrågor, bildning och kultur. Här framträder den människosyn och bildningssyn som är bärande för oss. Sensus identitet är vårt viktigaste styrdokument.

Det här gjorde vi
bland annat »

Digitaliseringsresa utan slutdestination

Som studieförbund vill vi vara progressiva, modiga och pålästa vad gäller digitalisering och digital folkbildning. Att samarbeta med Sensus ska vara en självklarhet utifrån ett digitaliseringsperspektiv.

All den kunskap och alla de erfarenheter vi samlade på oss under det första pandemiåret 2020 har under 2021 fått utgöra underlag för Sensus fortsatta digitaliseringsresa. Det vi endast kunde ana 2020 blev helt och hållet tydligt 2021: de nya mötesformerna är här för att stanna, även när pandemin är över.

Det nya normala är något nytt som ännu inte är helt definierat men som definitivt är något annat än det vi hade innan coronapandemin. I stora delar av Sensus verksamheter är det nu självklart att mötas på olika sätt; digitalt, i olika blandformer (hybrid) och fysiskt. Även om ingen av dessa mötesformer är mer värd än någon annan, så är de olika lämpliga beroende på vilka förutsättningarna är och vad det är som ska åstadkommas.

År 2021 blev året då vi i lugnare takt och mer proaktivt kunde systematisera vårt digitala utvecklingsarbete. Året innan behövde en stor del av utvecklingen ske reaktivt. Under året har många parallella utvecklingsarbeten pågått i Sensus. Alla med den gemensamma målsättningen att förenkla, förbättra och utveckla de digitala delar som är relevanta för våra olika verksamheter.

Exempel på utvecklingsarbeten:

- Pedagogik och metoder
- Teknik och utrustning
- Målgruppen cirkelledare
- Stöd vid digitala årsmöten
- Hybridmöten

Vi har arbetat mycket med pedagogiska förhållningssätt och metoder för att bättre kunna mötas i det digitala rummet. Syftet har varit att öka delaktighet, främja inkludering, reflektion, diskussion och tillitsfulla samtal – det som är kärnan i folkbildningen.

Hand i hand med pedagogiken går den tekniska utvecklingen, där både kompetens och utrustning spelar stor roll i hur vi kan mötas i det digitala. Inte minst påverkar det också hur väl Sensus kan stötta de vi är till för i organisationers egna omställningsprocesser.

En nyckelmålgrupp för vår digitaliseringsresa är alla våra cirkelledare – de som i vardagen leder verksamhet och möter alla deltagare. För våra ledare har vi under året genomfört ett flertal lärtillfällen kring såväl de pedagogiska som de tekniska perspektiven när verksamhet genomförs digitalt.

Stöd och support vid genomförande av digitala årsmöten har varit en annan viktig del där även utbildningar för mötesordföranden som leder digitala årsmöten ingått. Vi har även bistått med teknisk support vid genomförande av större konferenser.

En viktig pusselbit och något vi likt många andra organisationer kämpat med är hybridmöten, den form där deltagare finns med både digitalt och i det fysiska rummet. Denna blandform har blivit allt vanligare och under 2021 har vi tagit fram ett omfattande stödmaterial. Materialet innehåller tips och rekommendationer utifrån både pedagogik och teknik och finns att läsa i Sensus digitala verktygslåda.

Förbundsstyrelsens särskilda digitaliseringssatsning

Sensus förbundsstyrelse beslutade att genomföra en särskild satsning för vår fortsatta digitaliseringsresa – en satsning som frigjorde resurser för att mer grundläggande undersöka och utveckla möjligheter för ökade digitala inslag i vår kärnverksamhet. Denna digitaliseringssatsning initierades med syftet att öka andelen verksamhet som innehåller digitala inslag. När satsningen är genomförd är tanken att det för så många som möjligt av våra cirkelledare, kursledare och deltagare ska vara lika enkelt och självklart att mötas digitalt eller i en blandform som det är att mötas fysiskt.

Hittills har arbetsgruppen som leder satsningen genomfört en omfattande intern workshop i fyra delar där Sensus ca 350 medarbetare haft möjlighet att bidra med perspektiv och erfarenheter. Workshopdelarna har utgått från att fastställa ett nuläge, ett önskvärt läge inom 1-2 år samt aktiviteter som behöver genomföras för att nå dit.

Det önskade läget kan sammanfattas på följande vis: *”Som studieförbund är vi progressiva, modiga och pålästa vad gäller digitalisering och digital folkbildning. Att samarbeta med Sensus är en självklarhet utifrån ett digitaliseringsperspektiv. Vi ligger i framkant på flera områden, i synnerhet utifrån teknik, digitala verktyg samt pedagogik och lärande i det digitala rummet ur ett folkbildningsperspektiv.”*

I sammanställningen av de aktiviteter som är nödvändiga för att nå det önskade läget har några övergripande utvecklingsområden identifierats. Bland annat ledarutveckling, ökat stöd till ledare, intern kompetensutveckling och ett fortsatt experimenterande med ny teknik och nya rön. Dessutom satsningar på ökad kvalitet i hybridmöten samt att Sensus ska vara drivande i arbetet mot nya riktlinjer för folkbildningsverksamhet som Folkbildningsrådet avser vara klara med till 2024.

Händer härnäst

Många parallella utvecklingsprocesser är igång och i många fall sammanvävda med varandra. Under kommande verksamhetsår fortsätter vi med nämnda fokusområden och satsar särskilt på att ta fram och lansera en utbildningsplattform för våra ledare samt att systematisera och vidareutveckla kompetensutvecklingen för våra medarbetare. Det tror vi skapar en positiv utvecklingskedja där all verksamhet leder till våra ledare och alla våra ledare får stöd av våra medarbetare.

Spänstiga samtal på Sensus Music Meetup

Under hösten 2021 startade satsningen Sensus Music Meetup* med fokus på musiklivet i Sveriges två största städer - Stockholm och Göteborg. Det blev möten mellan band, artister, skivbolagsentreprenörer, livearrangörer, intresseorganisationer, producenter, politiker och tjänstemän från riksdag, region och kommun och många fler. Ambitionen över tid är att Sensus Music Meetup ska verka i både tätort, förort och landsbygd över hela landet.

Själva arrangemangen ägde rum i Stockholm den 19 november och i Göteborg den 3 december. Dagtid samlades deltagarna för samtal och workshops med olika perspektiv från musiklivet och kvällstid för mingel och spelningar. Arrangemanget fungerar som en mötesplats för reflektion, idéskapande, livemusik och nysatsningar inom musiklivet. Ett kreativt rum där olika delar av musikbranschen och kulturlivet möts, delar med sig av sina erfarenheter, tacklar utmaningar och sjösätter nya idéer tillsammans.

– Vi är nöjda med att konstatera att det ur alla samtal och möten har kommit fram nya samverkansytor, samarbeten, idéer och kunskaper, berättar Christoffer Gustafsson, verksamhetsutvecklare inom musik på Sensus.

Deltagande band och artister ingick i studiecirkel med en erfaren person från musikbranschen som ledare. Genom samtal och erfarenhetsutbyten fick de lära sig mer om musikutgivning, turnébokningar, kommunikation och andra ämnen som de själva identifierat som viktiga i deras musikskapande.

– Sensus Music Meetup gav mig energi, pepp och nya idéer i hur jag kan arbeta med mitt konstnärskap. Det var otroligt fint att möta andra band, artister och människor i branschen som förstår och känner igen sig i de utmaningar man stöter på när man jobbar i independent-världen; alla satt i samma båt och hjälpte varandra. Det blev som en hub där tips, tankar och idéer florerade. Att ha en erfaren studiecirkelledare med i den processen var också otroligt viktigt och boostade mig i att jobba vidare med det jag tror på, berättar Elin Bonander, medverkande artist under Sensus Music Meetup i Göteborg och som deltog i studiecirkel med Markus Persson från Jubel.

Joppe Pihlgren, verksamhetsledare på Svensk Live, berättar att Sensus Music Meetup var ett utmärkt tillfälle att diskutera framtiden och gav förutsättningar för starka samarbeten i framtiden, både med Sensus men också med andra organisationer:

– Arrangemangen genomfördes med bravur av Sensus och vi tycker att denna typ av samarbeten mellan etablerad bransch och gräsrotsaktörer är en förutsättning för ett levande kulturliv men det ger också förutsättningar för en krisdrabbad bransch att återstarta och med tiden växa sig stark, berättar Joppe hoppfullt.

"Sensus Music Meetup är en värdefull plattform för att sammanlänka utövare, branschorganisationer och politiker. Vi behöver fler mötesplatser där artister och yrkesverksamma kan möta personer i maktpositioner. Och vi behöver fler spännstiga samtal!"

– Max Låke, verksamhetsledare för tanke-smedjan Unga tankar om musik

Deltagande band och artister:

- Agnes Hustler
- Kippo
- Emika Klasdotter
- Swangs Elektiska
- La La Superstar
- Äventyret
- WHOMSOEVER
- Coral the Color
- T & the Rex
- Bonander

Deltagande personer och organisationer:

- Lawen Redar, Kulturpolitisk talesperson, Socialdemokraterna
- Catarina Deremar, Kulturpolitisk talesperson, Centerpartiet
- David Samuelsson, Generalsekreterare, Studieförbunden
- Eva Karman Reinhold, Ordförande, Svenska Oberoende Musikproducenter
- Joppe Pihlgren, Verksamhetsledare, Svensk Live
- Max Låke, Verksamhetsledare, Unga tankar om musik
- Mathias Strömberg, Kommunikationschef, Skap
-
- Lina Horner, Ordförande, Musikcentrum Väst
- Steffi von Kannemann & Nina Kränzel, Better Things (Berlin)
- Petter Seander, Birds Will Sing For You
- Anna Lindholm, Icons Creating Evil Art
- Pontus Silrén, United Stage
- Hilma Kekkonen Orrel, HKO Bookings
- Magnus Bjerkert, Adrian Recordings
- Markus Persson, Jubel
- med flera

* Sensus Music Meetup

Sensus Music Meetup är en satsning av Sensus studieförbund i samarbete med SOM (Svenska Oberoende Musikproducenter), Svensk Live, UTOM (Unga tankar om musik), Skap (Sveriges kompositörer och textförfattare) och Musikcentrum Väst med stöd av Stockholm Stad.

Engagemang och bildning utvecklade Sverige

UNDER ÅRET SOM GICK firades den svenska demokratin. Det hade gått hundra år sedan Sverige hade det första riksdagsvalet där kvinnor fick rösta. Beslutet om att rätten att rösta som skulle gälla alla, kvinnor och män, hade föregåtts av en engagerad och aktiv kvinnorösträttsrörelse. Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt, LKPR:s ambition var att samla kvinnor från olika politiska hemvisiter, klasser och olika folkrörelser för att gemensamt skapa en starkare unison röst. Medlemmar åkte land och rike runt och folkbildade i frågor kring medborgar- och föreningskunskap. Formerna präglades av diskussionsklubbar, namninsamlingar och teater.

På liknande sätt uppstod starka band mellan olika folkrörelser och studieförbund under tidigt nittonhundratal. Allt sedan dess är den svenska folkbildningens historia nära sammanlänkad med det demokratiska samhällets framväxt.

Efter det har frågor som engagerat människor kommit och gått. Sensus och andra studieförbund har funnits med på vägen och erbjudit sammanhang där människor kan reflektera, lära och utvecklas tillsammans med andra.

Hos Sensus möts små och stora föreningar med skilda bakgrunder och intressen i olika frågor så som olika trosuppfattningar, kulturell och etnisk bakgrund och konstnärliga uttryck. Hos oss får föreningar stöd i sitt engagemang och kunskap i föreningsteknik, styrelsearbete, juridik med mera.

På senare år har studieförbunden också spelat en viktig roll för att stödja personer som är nya i Sverige att lära sig språket och att lättare hitta sin väg in i samhället.

Kort sagt, studieförbunden stödjer människors

aktiva demokratiska deltagande oavsett bostadsort, bakgrund, identitet eller andra förutsättningar.

De kommande 100 åren

Folkbildningen behövs av samma skäl nu som då. Sensus kommer fortsätta arbeta med bildning och kultur. Det ändras inte. Däremot förändras och utvecklas vi i samspel med samhället i stort. Vilka frågor, ämnen eller konstuttryck som människor vill lära sig mer om och utvecklas tillsammans inom vet vi inte, men vi vet att vi kommer att fortsätta skapa möjlighet för människor att mötas, för genom möten förstår vi oss själva och andra bättre. Vi ökar förståelsen för olika sätt att tänka, tro och leva. Så skapas engagemang och ansvarstagande för en levande demokrati och omvärld.

1903 Landsföreningen för kvinnors politiska rösträtt – LKPR, bildas.

1911 Första valet med allmän rösträtt för män.

1921 Beslutet om kvinnlig rösträtt och det första demokratiska riksdagsvalet med allmän rösträtt.

1922 De fem första kvinnliga ledamöterna tar plats i riksdagen.

Kravet på fullgjord värnplikt för rösträtt avskaffas.

1933 Inkomst- och förmögenhetskraven till första kammaren tas bort.

1937 Rösträtt införs för intagna på fängelser och häkten.

LENA ENDRE bjöds in av Sensus Västra Sverige för att leda det öppna samtalet "Demokratin – hur har vi det med den?" i Bengtsfors. Det blev en lyckad kväll med livfulla samtal mellan publiken och Lena Endre som rörde sig runt ämnena demokrati och jämställdhet.

MUSIKALEN OM FRIGGA. På bland annat Bokmässan och MR-dagarna i Göteborg fick besökarna smakprov ur Musikalen om Frigga, en nyskriven berättelse om personerna bakom rösträttsrörelsen i det tidiga 1900-talets Göteborg.

CIVILKURAGETRÄNING. I Stockholm arrangerade Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Norr civilkurageträning, en metod för att träna upp sitt civilkurage för att aktivt skapa ett mer jämlikt samhälle genom att ingripa när förtryck och kränkningar sker.

DEMOKRATISTUGAN var på turné runt om i landet och Sensus var på plats med flera aktiviteter. Bland annat vandringsutställningen "Ja må den leva!" som består av tema-affischer som berättar om beslutet bakom allmän och lika rösträtt. Till Stortorget i Karlskrona kom över 600 besökare som vi samtalade med under veckan.

VÅR SVENSKA DEMOKRATI är ett studiematerial som vill bjuda in till fördjupade samtal om grundlagen och vårt gemensamma ansvar för att bibehålla vårt demokratiska samhälle. Materialet är öppet för alla och kan användas i studiecirklarna, skolan, föreningen eller enskilt. Studiematerialet skapades i en gemensam satsning av Sensus Norrland, bildningsförbunden i Västernorrland/Jämtland, Västerbotten och Norrbotten tillsammans med Edna Eriksson, idé- och strategikutvecklare av mänskliga fri- och rättigheter samt demokratifrågor. På bilden visas materialet när Demokratistugan var i Örnsköldsvik.

► vårsvenskademokrati.se

DEMOKRATISOPPA. I Jönköping arrangerades flera tillfällen med Demokratisoppa, ett koncept där besökaren över en sopplunch har möjlighet att lyssna till och delta i intressanta och inspirerande samtal om demokrati. Temat under året var "Hot mot demokratin" och tog upp ämnen som konspirationism, extremism och polarisering lokalt och globalt.

Bland annat så här uppmärksammade Sensus att demokratin firade 100 år. Fler exempel hittar du på: sensus.se/demokratin100ar

1976 Utländska medborgare bosatta i Sverige får kommunal rösträtt.

1977 Tillgänglighetskrav i vallokaler.

1993 Sametinget inrättas.

1989 Begreppet omyndig försvinner ur lagstiftningen.

MR-dagarna 2021

Mänskliga rättighetsdagarna (MR-dagarna) har blivit en av Nordens viktigaste mötesplatser för frågor kring mänskliga rättigheter. Varje år lockar MR-dagarna ca 4000 besökare och 100 utställare. Sensus är en av huvudarrangörerna tillsammans med flera andra organisationer.

Under MR-dagarna arrangeras utställartorg, seminarier, workshops och kulturevenemang. Här möts civilsamhället, forskare, praktiker, myndigheter, studenter och politiker som arbetar med eller vill lära sig mer om mänskliga rättigheter. 2021 arrangerades MR-dagarna två gånger, dels i april och dels i december.

I april var temat *Mänskliga rättigheter – En fråga om var du bor*. Sensus arrangerade under dagarna en digital monter dit besökare kunde titta in, ta del av material och ställa frågor via en chatt. Sensus genomförde också tre seminarier i samarbete med medlems- och samarbetsorganisationer.

”Genom möten förstår människor sig själva bättre. Det ökar förståelsen för olika sätt att tänka, tro och leva. Så skapas engagemang och ansvarstagande för demokrati och omvärld.”

– Sensus identitet

Fotograf: Katarina Wallgren

Demokrati + MR = sant!

I december var temat för MR-dagarna *Demokrati + MR = sant!* Sensus var på plats med en monter och gav följande tre seminarier tillsammans med olika medlems- och samarbetsorganisationer:

- **Musikalen om Frigga**
Ett smakprov ur Musikalen om Frigga, en nyskriven berättelse om personerna bakom rösträttsrörelsen i det tidiga 1900-talets Göteborg. Seminariet gavs i samarbete med Septemberteatern, Altitudteatern, Typ Vuxen och Skapet Scenkonst.
- **Hotet mot demokratin – beredskap eller dialog?**
Ett samtal mellan olika organisationer kring civilsamhällets roll, utmaningar och möjligheter. Seminariet gavs tillsammans med Brottsofferjouren.
- **Tystnadskultur i arbetslivet – en berättelse från Polismyndigheten**
Ett seminarium tillsammans med Polisförbundet Väst för att lyfta den svåra frågan om tystnadskultur och kåranda inom Polismyndigheten. Vad finns det för faktorer som kan inverka på ett öppet samtalsklimat inom arbetslivet?

Sensus lärtillfällen är här för att stanna

Under 2021 blev Sensus medarbetare inbjudna till ca 200 lärtillfällen.

Coronapandemin snabbade på den digitala utvecklingen och ändrade samtidigt förutsättningarna för både människor och folkbildningsverksamheten i samhället. För att stötta Sensus ledare, deltagare, medlemsorganisationer och samarbetsparter i den digitala omställning som uppstod när pandemin slog till, skapade Sensus bland annat den digitala verktygslådan. En sajt fylld med instruktioner kring digitala verktyg, ljud och bild i videomöten, film, mötesformer, streaming och upphovsrätt.

Arbetet med den digitala verktygslådan uppmärksammade oss på saker som vi behövde för att öka den egna kompetensen som folkbildare i det digitala. En arbetsgrupp bildades därför med syftet att skapa och stötta en infrastruktur för interna lärtillfällen. Alla medarbetare som ville kunde sedan bidra med sin kompetens genom att skapa och hålla i egna lärtillfällen – och även efterfråga lärtillfällen inom områden där de ville utvecklas. Då en del av Sensus verksamhet tvingades ställas in till följd av pandemin, hade vi även mer tid att lägga på lärande och kompetensutveckling.

Arbetet med att utveckla lärtillfällen i det ”nya normala” har fortsatt under 2021. Vi förbättrade och förfinade våra interna rutiner kring hur det går till att planera, lägga upp och bjuda in till nya lärtillfällen i vår interna kommunikationskanal Workplace. Framför allt provade vi oss fram med nya former för lärtillfällen, exempelvis lärtillfällen som hade karaktären av workshops och labbande. Vi vidgade också konceptet och höll öppna lärtillfällen för ledare och andra samverkansparter. Bland annat höll flera medarbetare i organisationen lärtillfällen i mötesverktyget Zoom och i digital pedagogik.

Ytterligare utveckling och samordning av det interna lärandet skedde inom det vi kallar för genomlysande kompetens och de åtta olika kompetensområden som ingår i Kompetenssajten. Samordning med lärtillfälle-formatet fanns även med i arbetet med att utveckla introduktionsprogrammet Ny i Sensus för våra nyanställda. Formatet och metoden för det vi kallar lärtillfällen ser ut att vara här för att stanna. Totalt sett under 2021 blev Sensus medarbetare inbjudna till ca 200 lärtillfällen.

Intervju med Sensus nya styrelseordförande

Kerstin Kyhlberg Engvall ger sin syn på Sensus roll i folkbildningen.

På Sensus förbundsstämma den 27 maj valdes Kerstin Kyhlberg Engvall till ny ordförande för Sensus studieförbund. Kerstin, som har en gedigen folkbildnings- och styrelseerfarenhet, är idag senior rådgivare i Stockholms domkyrkoförsamling. Hon har en bakgrund som förlagschef och vice VD i Verbum, varit verksam i Svenska kyrkan på olika nivåer, varit verksamhetschef på TBV och studiesekreterare på SKS (båda idag en del av Sensus) samt arbetat som folkhögskollärare och musikproducent.

Hur ser du på Sensus roll i folkbildningen?

– Den är stark! Vi har mycket att bidra med. Sensus identitet och inriktning med fokus på hållbarhet, rättigheter, livsfrågor och relationer ligger också helt rätt i tiden. Vår bas är våra medlemsorganisationer och samarbetsparter och deras behov av folkbildningsstöd. Inte minst blev det tydligt under coronapandemin när digitala pedagogiska modeller efterfrågades. *”Folkbildningens ursprung är i folkliga rörelser för att demokratisera Sverige och ge människor möjligheter att bättre förstå och påverka samhället”*. Så formulerar Folkbildningsrådet uppdraget och jag skulle vilja säga att det är just det vi försöker bidra till inom Sensus.

Vad ser du som viktigast att Sensus arbetar med de närmaste åren?

– Fördjupning och förädling! Fördjupa relationerna med våra medlemsorganisationer och förädla det goda utvecklingsarbete som pågår. Våga vila i vår identitet och bas och samtidigt vara lyhörda för omvärlden. Samarbeta och utveckla vårt arbete inom Sensus så att vi verkligen upplevs, både internt och externt, som *ett* Sensus.

Det har under de senaste åren funnits ett starkt ifrågasättande av folkbildningen, vad kan vi som studieförbund lära av det?

– Att folkbildningen hela tiden måste visa på sin kvalitet och sitt grundläggande uppdrag. Och att vi fortsätter det goda samarbetet inom studieförbunden för att lyfta folkbildningen, inte minst inför kommande översyn av statsbidraget. Min personliga övertygelse är att folkbildningens roll är precis lika

viktig i samhället idag som den varit i alla tider - även om tiderna förändras och folkbildningen med den. Här tycker jag Sensus ligger i framkant, inte minst inom digitalt lärande och i sitt kvalitetsarbete. Men det är en framtida utmaning att det inte längre är lika självklart idag för människor att välja studiecirkeln som mötesform. Att ha folkbildningsförståelsen i sitt DNA – som många av oss uppväxta inom folk- rörelserna har - sitter inte lika djupt i dag. Förenings- och styrelseerfarenheten är inte längre lika stor och många ideella organisationer kämpar med återväxt. Men det är genom goda exempel, bra verksamhet, lyhördhet och samverkan med medlemsorganisationerna som folkbildningen tar plats och kanske kan ta mer plats.

Finns det någon fråga vi borde ställa som vi inte har ställt?

– Kanske varför det är så roligt och givande att vara få en del av Sensus? För det är det! Meningsfullt på alla sätt. Att få växa tillsammans med andra och att bildning ständigt pågår inom Sensus. Så jag är så glad över uppdraget att få vara en del av en mycket kompetent styrelse omgiven av engagerade medarbetare och förtroendevalda i hela Sverige som vill visa på folkbildningens kraft för människors växande.

#FOLKBILDNINGFÖRMIG

VAD BETYDER FOLKBILDNING FÖR DIG?

LÄS ANDRAS BERÄTTELSE

BERÄTTA

#folkbildningförmig

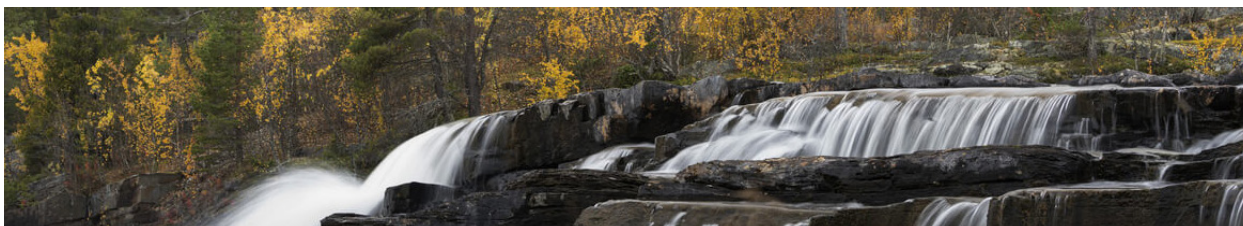
Över 300 berättelser om folkbildningens betydelse delades på sajten folkbildningformig.se.

Fröet till kampanjen #folkbildningförmig och sajten folkbildningformig.se såddes och slog rot på Sensus intranät. Många medarbetare i Sensus kände ett behov av att nyansera och lyfta fram andra bilder av folkbildningen än den som medierna målade upp i det kanske största ifrågasättandet av folkbildningen på hundra år. En bild som medarbetarna inte kunde känna igen sig i.

Ett internt upprop övergick till möten och samtal. Tack vare att Sensus kommit så pass långt i digitaliseringsarbetet kunde en kampanjsida snabbt byggas. Alla som ville dela kunde där dela sina personliga berättelser om vad folkbildning betyder för dem och deras verksamheter.

På några veckor publicerades över 300 berättelser på sajten. Människor med olika bakgrund hjälpte till att med text och bild nyansera den kritik som folkbildningen i stort, och studieförbunden i synnerhet, fått uppleva i media. Kampanjen nåddes av över 250 000 personer i sociala medier.

Besök sajten folkbildningformig.se.

Klimat, hållbarhet och rättigheter

Sensus vill bidra till mötesplatser som belyser och verkar för långsiktig och bärkraftig hållbarhet. Vi värnar särskilt om social hållbarhet, med vetskap om att den är tätt sammanflätad med den ekologiska hållbarheten.

Ett biskopsbrev om klimatet

Under året har Sensus tillsammans med Svenska kyrkan tagit fram flera studiematerial med syftet att inspirera till reflektion och samtal kring klimat, natur och rättigheter. Bland annat har vi tagit fram en samtalsguide till *Ett biskopsbrev om klimatet*, en bok som skrevs av Svenska kyrkans biskopar 2019 och som ger den teologiska grunden för Svenska kyrkans engagemang i miljö- och klimatfrågan. Samtalsguiden ger förslag på en struktur för hur grupper kan träffas och samtala om bokens olika kapitel. Guiden innehåller också förslag på metoder för att gemensamt bearbeta innehållet.

Läs mer om ett Biskopsbrev om klimatet på: sensus.se.

Naturens rättigheter

Ett annat material är en samtalsguide till texterna *Människan i skapelsen* och *Har naturen rättigheter?* Dessa två texter har sin upprinnelse i ett uppdrag från Svenska kyrkans kyrkomöte 2019. Samtalsguiden vänder sig till exempelvis församlingar som vill fördjupa det teologiska samtalet om klimatfrågor och naturens rättigheter.

Läs mer om Naturens rättigheter på: sensus.se.

Fossilfri begravningsverksamhet år 2023

I november arrangerade Sensus, i samarbete med Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund samt Svenska kyrkan, en digital kursdag om fossilfri begravningsverksamhet.

Konferensens syfte var att lyfta fram klimatomställning och hållbarhet samt hur kyrkogårdarna runtom i landet kan arbeta ännu mer effektivt för att nå fram till målet om en fossilfri begravningsverksamhet år 2023. Över 100 deltagare från hela Sverige var med och bidrog under den processinriktade kursdagen.

Sensus ger plats för existentiella samtal

Existentiella frågor är något som berör oss alla och som sällan har några enkla svar. Det kan handla om frågor kring hur vi förhåller oss till livet våra livsvillkor, om tillit, mening och tillhörighet.

Hos Sensus möts människor för att dela, tänka fritt, gestalta och reflektera kring dessa frågor. Möten och samtal om livet gör att människor förstår sig själva bättre samtidigt som det bidrar till att öka den existentiella hälsan.

Under året har Sensus, tillsammans med medlemsorganisationer och samarbetspartner, skapat möten, mötesplatser och verktyg i syfte att främja både den psykiska och existentiella hälsan. Detta görs genom att ge plats för samtal om meningen i livet. Det är samarbeten med bl a Svenska kyrkan, SPES, SHEDO, Frisk och Fri, Svenska Samernas riksförbund, Bröstcancerförbundet och RFHL.

Ett sådant sammanhang är *Livsberättargrupper*. Det är Sveriges Stadsmissioner som har prövat, utvecklat och utvärderat ett upplägg för samtalsgrupper för årsrika i syfte att bidra till en social gemenskap och i förlängningen stärkt existentiell och psykisk hälsa. Sensus har fått förtroendet att arbeta med *Livsberättargrupper* och under året har ett flertal ledare utbildats i hela Sverige. Deltagare berättar om hur samtalsgruppen ger ny energi och inte minst nya vänner.

En annan mötesplats är den föreläsningsturné som Sensus och SHEDO ordnar tillsammans på flera platser runt om i landet. Syftet med turnén är att sprida kunskap om psykisk ohälsa och självskadebeteende utifrån en personlig berättelse och egna erfarenheter. En poäng med turnén är även att ge möjlighet till samtal och för enskilda att på ett enkelt sätt möta en SHEDO-representant.

Att vara anhörig till personer med självskadebeteende kan många gånger vara tungt. Då kan det vara ett stort stöd att möta andra med liknande erfarenheter. SHEDO och Sensus utbildar därför samtalsledare för samtalsgrupper vars syfte är just att ge stöd till anhöriga till personer med självskadebeteende. Behovet är stort och utbildningarna har varit eftertraktade och uppskattade.

Sensus bedömer att behovet av platser där vi kan föra existentiella samtal kommer att fortsätta. Den existentiella hälsan påverkar hur vi uppfattar vår fysiska, psykiska och sociala hälsa. En ökad medvetenhet om de existentiella frågorna kan därför fungera som ett stöd i både med- och motgångar i livet. Det ger oss styrka och mod att se möjligheter och anta livets prövningar. Tillsammans med våra deltagare, medlemsorganisationer och samverkansparter kommer Sensus fortsätta arbeta för att möjliggöra goda samtal inom dessa frågor.

Kören som växtplats

Kören som växtplats är en fördjupande fortbildningskurs för församlingar i Svenska kyrkan. Den första kursen startade våren 2021 på initiativ av Jonas Engström och Soulful Music tillsammans med Sveriges Kyrkosångsförbund, Sensus studieförbund och Svenska kyrkan, Lunds stift.

Kursen vänder sig till alla inom Svenska kyrkan som tillsammans med föreläsare och kollegor vill jobba med frågor kring tro och musik, exempelvis musik som mötesplats i mångkulturella församlingar, existentiell hälsa, musik och teologi, (kör)ledarskapets många roller samt delaktighet i teori och praktik.

Intresset för kursen var stort, troligtvis för att pandemin frigjort tid för reflektion och den digitala formen gjorde det möjligt och enkelt att mötas. Initiativet växte till att bli till två kurstillfällen - ett på våren och ett på hösten. Nära 500 präster, kyrkomusiker, diakoner, församlingspedagoger och körledare deltog från hela landet.

Kören som växtplats är ett unikt forum, då flera olika medarbetare från en församling får mötas för att tillsammans utforska musiken och körens roll i kyrkan. Under fyra halvdagar mötte kursens deltagare drygt 20 olika föreläsare och mellan träffarna fick de i uppgift att samtala i grupper och arbetslag.

Reaktionerna från kurserna har varit mycket positiva. Samtalen fyllde ett behov av att bredda och fördjupa frågor kring körens verksamhet i församlingen och relationen mellan körsångare och medarbetare i kyrkan.

Ny i Sensus

Under två dagar i november träffades nyanställda medarbetare på Sensus Möte i Stockholm. Dagarna ingår som en del i Sensus nya introduktionsprogram *Ny i Sensus* och vänder sig både till den som är nyanställd och den person som är ansvarig för rekryteringen. Med *Ny i Sensus* vill vi ge våra nyanställda en givande introduktion i uppgifter, sammanhang och gemenskap med kollegor samt en fördjupning i de kompetensområden vi alla behöver bära som medarbetare i Sensus.

Under dagarna träffades 28 medarbetare från samtliga sex regioner och riksförbundet för erfarenhetsutbyte, nätverkande och lärande. Det gavs tillfälle att pröva folkbildningens metoder då rena föreläsningsspass varvades med övningar i grupp, walk and talk, samtal och reflektion. Igenkänning och delande bidrog till angelägna samtal och glada skratt. HR-funktionen höll i planering och genomförande medan medarbetare från riksförbundet bidrog med föreläsningar och olika övningar.

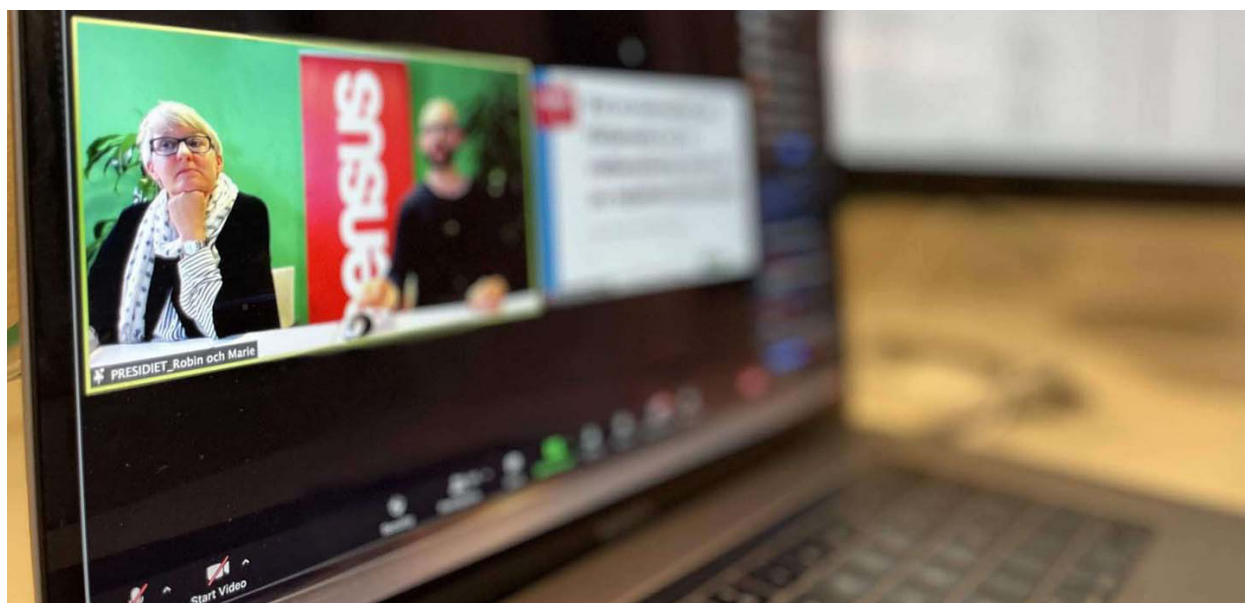
Syftet med introduktionsdagarna är dels att lära känna Sensus som helhet samt riksförbundet och dess roll, dels att ge en fördjupning i Sensus bildnings- och kultursyn samt folkbildningens innebörd och pedagogiska metoder. I dagarna ingår samtal om Sensus identitet, genomsyrande kompetens och vad aktivt medarbetarskap innebär. Ett viktigt inslag är erfarenhetsutbyte och möjlighet att lära känna andra i Sensus. Inför dagarna fick deltagarna också i uppgift att utforska och fördjupa sig inom några kompetensområden på Sensus kompetenssajt, vilken är själva navet i den fortlöpande kompetensutvecklingen för alla medarbetare.

Mötesplats *Ny i Sensus* kommer fortsättningsvis att erbjudas höst och vår och är en del av den viktiga introduktion som genomförs på hemmaplan i respektive region eller riksförbund.

"Gemenskapen med alla nya. Förståelse för det komplexa. Ett träd som får skott. Nätverk. Testa de pedagogiska metoderna i praktiken. Vindlande vägar som folkbildningen tagit. Hitta de tvärfunktionella grupperna. Den kollektiva intelligensen."

– Deltagare från Ny i Sensus summerar vad de tagit med sig från tvådagarsträffen i Stockholm.

Leve det demokratiska samtalet

Så lød temat för årets förbundsstämma som genomfördes digitalt 27 maj med 57 ombud och drygt 100 deltagare.

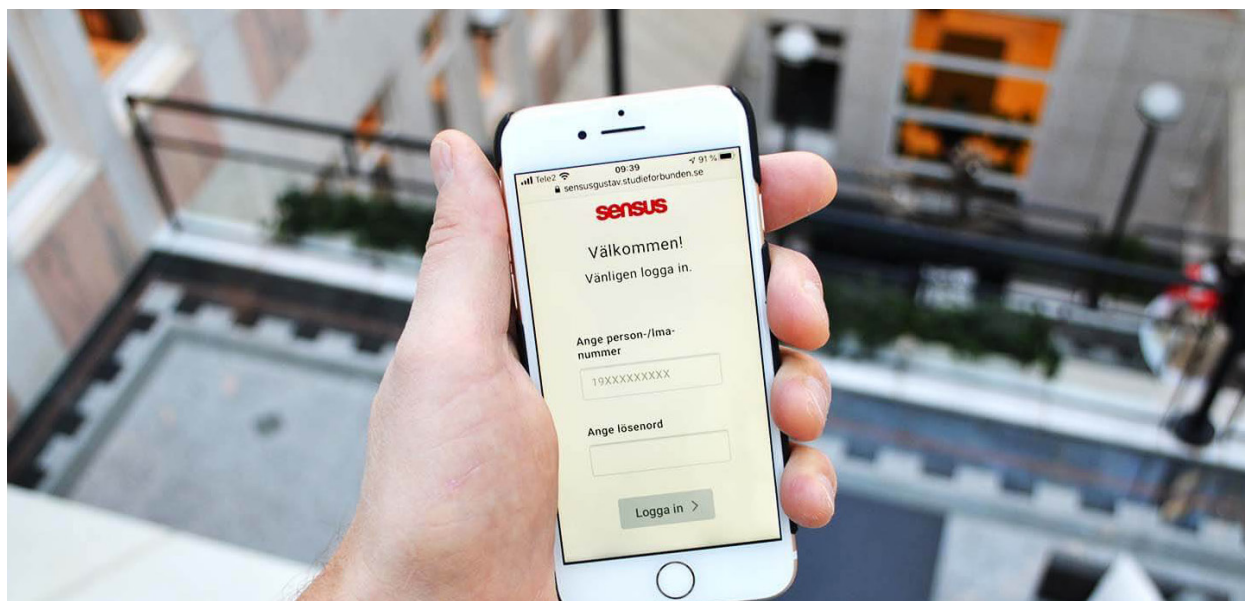
På stämman valdes Kerstin Kyhlberg Engvall till ny förbundsordförande. Kerstin har en gedigen folkbildnings- och styrelseerfarenhet och är idag senior rådgivare i Stockholms domkyrkoförsamling.

Regionstyrelsen i Västra Sverige hade lämnat in en motion till förbundsstämman med förslag om satsningar kring kommunikation. Motionen föreslog stämman att uppdra åt riksförbundet att ta fram strategier och handlingsplaner att omfördela medel för att stärka kännedom om Sensus och folkbildningen. Förbundsstämman beslutade att bifalla motionen, och uppdra åt förbundsstyrelsen att initiera arbetet.

Stämman informerades om att Fredrik Hedlund tar vid som tillförordnad förbundsrektor efter Ann-Katrin Persson, som meddelat att hon lämnar sitt uppdrag som förbundsrektor. Efter en gedigen rekryteringsprocess utsåg en enig styrelse i december Fredrik Hedlund till ny förbundsrektor.

Fredrik har arbetat i ledande befattningar inom Sensus sedan 2012, bland annat som nationell samordnare på riksförbundet. Under sin tid på Sensus har han drivit och genomfört flera större utvecklingsarbeten för att utveckla relationer, organisering, medarbetarskap, ledarskap och verksamhet.

På stämman avtackades avgående styrelseordförande Solveig Ininbergs samt förbundsrektor Ann-Katrin Persson.

Övergång till digital närvarorapportering med Sensus e-tjänst

Folkbildningsrådet har beslutat att all studieförbundsverksamhet ska rapporteras digitalt från och med 1 januari 2022. Verksamhetsåret 2022 går vi därför helt över till digital närvarohantering via e-tjänsten.

E-tjänsten är byggd på en plattform som är gemensam för alla studieförbund och utvecklas av bransch- och intresseorganisationen *Studieförbunden i samverkan*. I samband med övergången har Folkbildningsrådet också beslutat att alla studieförbund ska använda digital signering, vilket just nu sker via BankID.

Sensus e-tjänst ger ledare möjlighet att digitalt administrera närvaro, schema och deltagare för sin verksamhet. Den digitala rapporteringen innebär en tryggare hantering av personuppgifter samtidigt som den minskar vår miljöpåverkan. Genom att använda e-tjänsten kan en snabbare och mer kvalitativ kommunikation upprätthållas mellan verksamhetsutvecklare, cirkelledare, medlemsorganisationer och samverkanspartner (MO/SP). Med hjälp av e-tjänsten kan Sensus kontaktpersoner hos våra MO/SP både föranmäla och hantera sin organisations studiecirkel och kulturprogram. *trin Persson*.

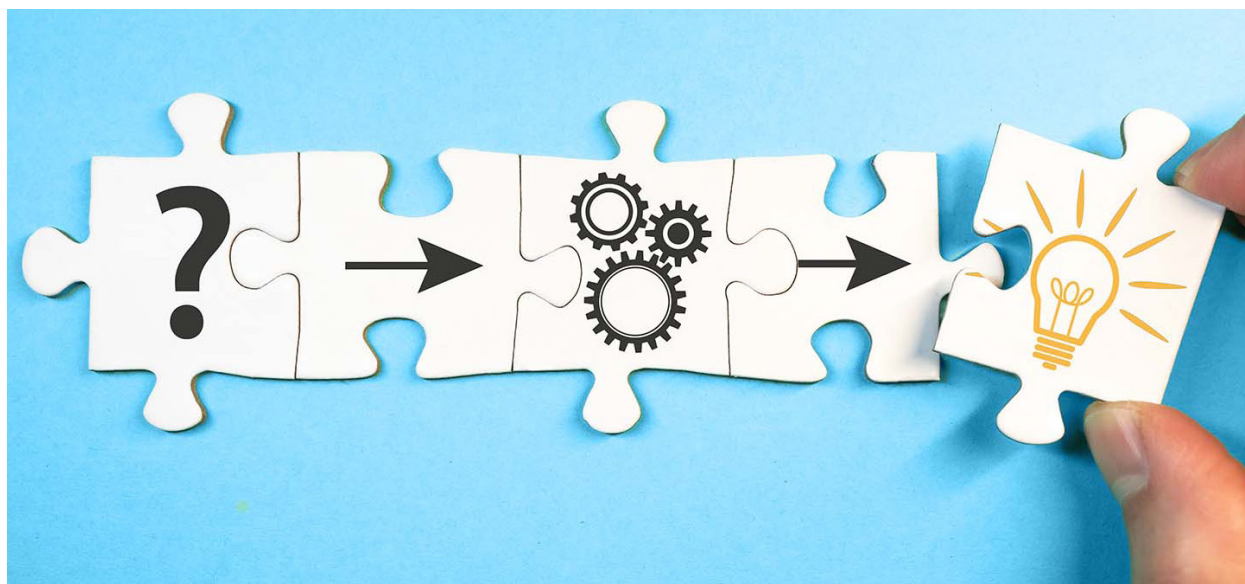
Interna lärtillfällen

För att förbereda oss internt inför övergången till digital rapportering har Sensus under året haft interna lärtillfällen öppna för alla medarbetare. Under lärtillfällena har vi tittat på e-tjänsten utifrån ett användarperspektiv, med speciellt fokus på ledare och kontaktpersoner hos våra samverkanspartner. De har också innehållit genomgångar i hur Sensus arbetar med e-tjänsten internt för att säkerställa kompetensen hos alla medarbetare.

Coachteam för Sensus e-tjänst

Från årsskiftet 2021 - 2022 har Sensus satt ihop ett team för att coacha användare av e-tjänsten. Coachteamets uppgift är att finnas tillgängliga och erbjuda våra ledare och samverkansparter den hjälp de behöver för att kunna administrera sin verksamhet digitalt.

Rådslag 2021

Sensus tar sats för hållbarhet, rättighetsbaserat förhållningssätt, mötesplatser, livsfrågor och folkbildningens betydelse för demokratin.

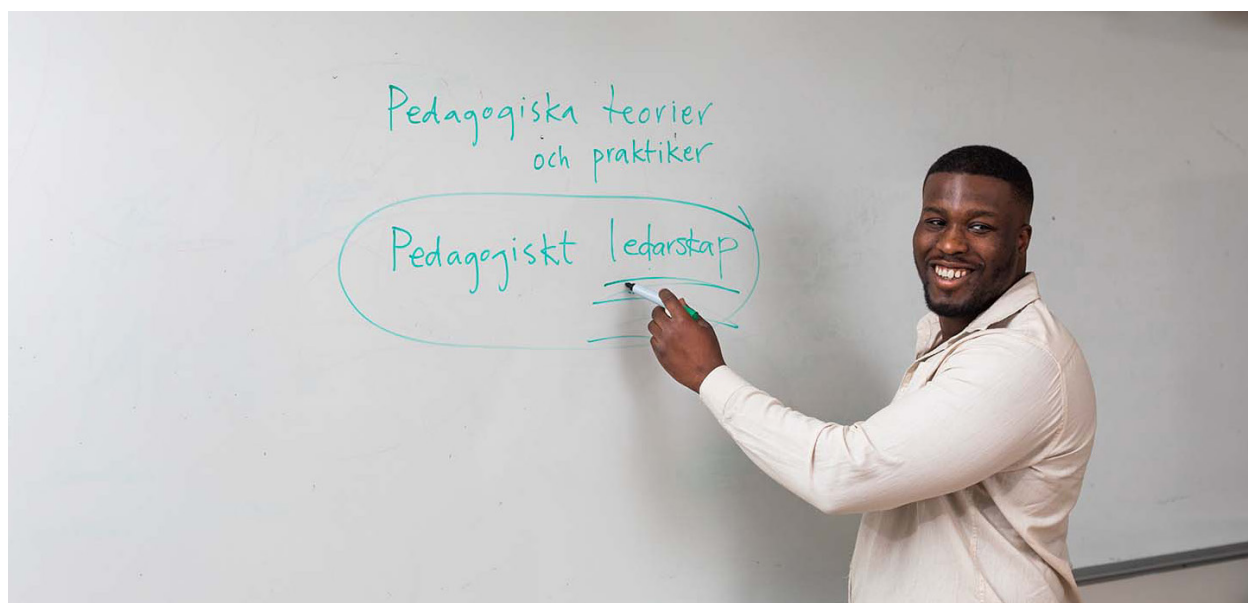
Sensus Rådslag handlar om att ensa Sensus huvudsakliga inriktningar som beslutas vid förbunds- och regionstämmor. De huvudsakliga inriktningarna vägleder regioner och riksförbund i utformandet av verksamhets- och handlingsplaner. Rådslagen äger rum två gånger per år. Vartannat år tar Rådslagen sikte på regionernas huvudsakliga inriktning och vartannat år på riksförbundets.

De som möts på Rådslag är förbundsordförande och ytterligare en förtroendevald från förbundsstyrelsen, förbundsrektor, regionordförande och ytterligare en förtroendevald från respektive regionstyrelse, regionchefer samt sammankallande valberedning.

Under Rådslaget i februari gjordes inspel till förbundsstyrelsen arbete med huvudsaklig inriktning. Inspele handlade om satsningar på hållbarhet, rättighetsbaserat förhållningssätt, mötesplatser, livsfrågor och folkbildningens betydelse med demokrati som röd tråd.

Inför vårens Rådslag möttes deltagarna i reflektionsgrupper för att samtala om på vilka sätt folkbildningen kan spela roll i dagens samhälle och hur Sensus kan ta med sig erfarenheter från vår digitala omställning in i "det nya normala" efter coronapandemin. Medlemsorganisationer och samverkanspartner bjöds också in till ett antal workshops för att göra inspel i arbetet.

Höstens Rådslag handlade om att följa upp förbundsstämmans beslut, hur förbundets huvudsakliga inriktning ska förstås och vägleda när arbetet med att ta fram regionernas huvudsakliga inriktning startar. Verksamhetsnära medarbetare gjorde inspel utifrån erfarenheter från det digitala folkbildnings- och kulturarbetet. Då höstens Rådslag var det sista i ett led av fyra, fördes också samtal om hur processen varit och hur Rådslagen kan utvecklas vidare. Samtalen resulterade i ett framtagande av dokument för en gemensam planeringsprocess av framtida Rådslag.

Sensus processledare

Sensus processledare efterfrågas allt oftare av våra medlemsorganisationer och samverkansparter. Sensus syn på processledning utgår från en helhetssyn på människan, kunskap och pedagogik. Den har sin grund i folkbildningen och folkbildningens metoder som innebär utveckling och lärande i mänskliga möten.

En processledares roll är att leda och underlätta processens gång. Processledaren skapar förutsättningar för ett kreativt arbete som involverar många och ger hjälp att nå ett väl förankrat resultat. Med hjälp av folkbildningens metoder lotsar Sensus processledare gruppen steg för steg.

Under året har vi haft flera olika uppdrag hos medlemsorganisationer och samverkansparter:

- **Stiftets främjandeuppdrag och att arbeta processinriktat**
Uppdrag för Svenska kyrkan Västerås stift, process att ta fram vägledning för stiftets främjandeuppdrag och att arbeta processinriktat i mötet med pastorat och församlingar.
– Det skapades en gemensam förståelse för hur stiftets ledord hänger ihop med processledarskapet och det främjandearbete vi som kansli gör i församlingar och pastorat. Tillsammans fick vi en förståelse som blev både begriplig, meningsfull och hanterbar, berättar Lorita da Ros Grape som är stiftspedagog för utbildning och fortbildning i Västerås stift.
- **Att vara processledare i flödesorganisering**
Uppdrag för Svenska kyrkan Stockholms stift med fokus på att utbilda och processleda en kurs för medarbetare i nyckelfunktioner för stiftets nya flödesorganisering. Syftet var att öka deltagarnas kompetens i att pedagogiskt leda processer.
- **Att levandegöra uppförandekod**
För Sveriges Kristna Råds medarbetare genomfördes en dag med arbete kring rådets uppförandekod, vad den betyder och får för konsekvenser i det dagliga arbetet.

- **Att vara ett stöd i styrelsearbete**

Under året har riksförbundet hållit i en processinriktad styrelseutbildning för regionstyrelserna i Västra Sverige, Norrland och Svealand. Under kursen processades förståelsen för att vara styrelse i den civila sektorn, i ett studieförbund och inom Sensus, att relatera till Sensus identitet och våra styrdokument, olika former av styrsätt, ärenden, roller och arbetssätt i styrelsen samt vad en behöver för att fungera som ledamot.

- **Processleda pedagogiska processer**

Sensus och fackförbundet Vision har ett samverkansavtal som bland annat säger att Sensus ska bidra till en hög kvalitet i Visions utbildningsverksamhet. Under året har fokus legat på att tillsammans med Vision genomföra en översyn av innehållet och pedagogiken i deras arbetsrättsliga utbildningar. I arbetet stod Sensus för processledning, workshops samt ansvarade för dokumentation.

SÅ HÄR ARBETAR SENSUS MED KVALITET

Sensus uppgift är att skapa bra folkbildningsverksamhet för deltagare och de föreningar och organisationer vi samarbetar med. Som studieförbund ska vi också leva upp till våra bidragsgivares krav och statens mål med folkbildningen. Kvalitetsarbetet är viktigt för att vi ska vara säkra på att vi gör rätt saker på rätt sätt, men också för att ge oss möjlighet att utveckla och förbättra vår verksamhet och våra rutiner.

Sensus kvalitetsarbete utförs systematiskt och omfattar alla led från verksamhetsplanering och utbildning av cirkelledare till metoder och rutiner för granskning av verksamhet.

All statsbidragsberättigad verksamhet kontrolleras i en systematisk process utifrån fastställda rutiner. Med stöd av riskanalyser och rimlighetskontroller granskas varje arrangemang för att kontrollera att rapporteringen av bland annat studieplaner, deltagare och ekonomiska underlag är korrekt. Ett grundläggande syfte med granskningarna är att se att verksamheten är i linje med Sensus värderingar och statens folkbildningsmål.

Varje år gör Sensus riksförbundet en fördjupad granskning av minst fem procent av verksamheten med statsbidrag. Vilken verksamhet som ska granskas utgår utifrån riskområden som identifierats i rimlighetskontroller och risk- och väsentlighetsanalyser.

Medarbetare på Sensus ska vara väl insatta i statens folk-

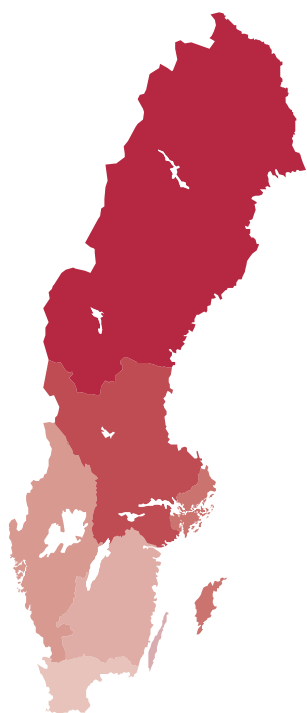
bildningsmål, vad som gäller för verksamhet med statsbidrag och de värderingar som uttrycks i Sensus identitet. För att hålla kunskapen levande och aktuell för vi löpande dialog, använder vår samlade erfarenhet och lär av varandra.

Ibland hamnar vi i svårbedömda situationer. Det är naturligt i en utvecklingsorienterad verksamhet. I frågor som rör etik- och gränsdragning tar vi hjälp av Sensus etikgrupper som finns både nationellt och i regionerna. Där förs samtal om hur villkor ska tolkas och vad som är god folkbildning för Sensus.

Som mottagare av statsbidrag har vi att följa statens mål med folkbildningen, Folkbildningsrådets villkor, studieförbundens gemensamma överenskommelser och våra egna styrande dokument som till exempel Sensus identitet och Sensus kvalitetspolicy.

Ett flertal incidenter inom studieförbundsvärlden under de senaste åren har lett till att villkoren för olika bidrag skärpts och kraven på internkontroll ökat. Inom Sensus har beslut tagits om extra satsningar på kvalitetsutveckling. Det har bland annat skett förbättringar av den gemensamma planeringsprocessen, strukturering av de styrande dokumenten, utveckling av stöd för att teckna samarbetsavtal, förenkling av arbetsplaner samt gemensamma rutiner kring kostnadsersättningar. Syftet är att skapa värde för dem vi finns till för och samtidigt säkra att kvaliteten är i enlighet med gällande villkor från våra bidragsgivare.

Fakta om Sensus studieförbund

RIKSFÖRBUND KONTOR

Klara södra kyrkogata 1
111 52 Stockholm

FÖRBUNDSREKTOR

Fredrik Hedlund

REGIONER

Sensus studieförbund består av riksförbundet och sex regioner

- Sensus Norrland
- Sensus Svealand
- Sensus Stockholm-Gotland
- Sensus Västra Sverige
- Sensus Östra Götaland
- Sensus Skåne-Blekinge

Sensus studieförbund bedriver folkbildningsarbete och är ett av Sveriges tio studieförbund. Vi är en idéburen organisation som arbetar med bildning, kultur, relationer samt livs-, rättighets- och hållbarhetsfrågor. Vi verkar i hela landet och i nära samarbete med våra medlemsorganisationer. Vår verksamhet är tillgänglig för var och en som vill delta.

VERKSAMHET

Sensus studieförbund skapar och finns med där mötesplatser för bildning och kultur utvecklas. Det gör vi tillsammans med medlemsorganisationer, samarbetsparter och deltagare. Vi lyfter fram relationer, rättigheter, hållbarhet och livsfrågor. Allt vi gör är folkbildning.

274

Sensus bedriver folkbildningsverksamhet i 274 av landets 290 kommuner.

STYRELSE

Förbundsstyrelsen väljs med två års mandat. Ledamöter 2021–2022:

- Kerstin Kyhlberg Engvall, ordförande
- Anders Johansson
- Ann-Marie Ericsson
- Elisabeth Falkemo
- Fredrik Mandelin
- Gunnar Persson
- Hannah Kroksson
- Jakob Schwarz
- Patrik Schröder
- Shaimaa Abdelhady
- Sofia Östling
- David Bergquist, arbetstagarrepresentant
- Clara Skogsberg, arbetstagarrepresentant

MEDLEMSORGANISATIONER

Sensus studieförbund har både nationella och regionala medlemsorganisationer. Utöver det samarbetar vi med en mängd olika samarbetsparter.

Nationella medlemsorganisationer:

- Amningshjälpen
- Bröstcancerförbundet
- Credo
- EFS
- Frisk & Fri – Riksföreningen mot ätstörningar
- Föreningen Svenska kyrkans anställda i Sjukhuskyrkan SKAIS
- Individuell Människohjälp
- KFUM Sverige

- Kvinnor för mission
- Kvinnor i Svenska kyrkan
- Kyrkans Akademikerförbund
- Kyrkomusikernas Riksförbund
- Mandeiska trossamfundet i Sverige och Finland
- RFHL, Riksförbundet för Rättigheter, Frigörelse, Hälsa och Likabehandling
- Riksförbundet EKHO
- Riksförbundet för SuicidPrevention och Efterlevandes Stöd – SPES
- St Georges Scoutgillen i Sverige
- Scouterna
- SHEDO
- Sigtunastiftelsen
- Spädbarnsfonden

- Stiftelsen Sverige och Kristen Tro
- Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation
- Svenska kyrkans lekmannaförbund
- Svenska Kyrkans Unga
- Svenska Lottakåren
- Svenska Muslimer för fred och rättvisa
- Sveriges Konstföreningar
- Sveriges Kyrkosångsförbund
- Sveriges Syrisk Riksförbund
- Trossamfundet Svenska kyrkan
- Y's Men International, distrikt Sverige

Statistik »

Sensus studieförbund i siffror

VERKSAMHET

73 arrangemang/dag

Under 2021 genomförde Sensus 26 721 arrangemang. Jämnt fördelade över året blir det 73 arrangemang per dag.

År 2021 har präglats av coronapandemin. Sensus verksamhetsvolym har minskat med 49% sedan föregående år.

2332 deltagare/dag

Under 2021 nådde Sensus 851 489 deltagare. Jämnt fördelade över året blir det 2332 deltagare per dag.

13 411

Antal kulturprogram i Sensus 2021. Det kan exempelvis vara digitala föreläsningar eller live-sända konserter.

Fördelning av verksamhet 2021.

Studiecirklar

Annan folkbildningsverksamhet

Kulturprogram

658 642

Antal studietimmar 2021 i studiecirklar, annan folkbildning och kulturprogram*.

*Kulturprogram = 9 studietimmar

DELTAGARE OCH LEDARE

Tage 13 och Ulla 95

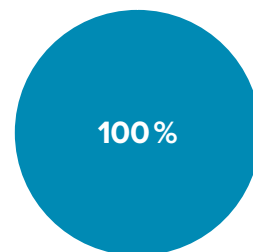
Sensus yngsta och äldsta cirkelledare. Totalt är ca 8 200 ledare verksamma i landet.

93 430

Unika deltagare 2021 i studiecirklar och annan folkbildning.

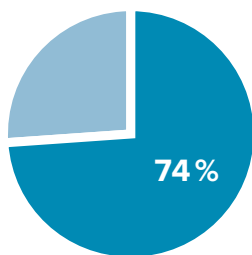

Under pandemin har Sensus gjort det möjligt för många att fortsätta ses – fast digitalt. Trots det har deltagarantalet i studiecirklar och annan folkbildning påverkats negativt under pandemin.

Bland Sensus deltagare finns kvinnor, unga, ickebinära, landsortsbor, äldre, män, stadsbor... 100 % människor.

SAMARBETEN

74% av verksamheten sker i samarbete med en medlemsorganisation eller samarbetspart.

32

Sensus har 32 nationella medlemsorganisationer. Sensus regioner har utöver dem fler regionala medlemsorganisationer och samarbetspartner.

1. Svenska kyrkan
2. Scouterna
3. KFUM Sverige

De tre största medlemsorganisationer i Sensus räknat i antal studietimmar.

220 847

Antal studietimmar 2021 tillsammans med samarbetspartner utöver medlemsorganisationer.

Statsbidragsberättigad verksamhet – översikt

	Studiecirklar		Annan folkbildningsverksamhet		Kulturprogram	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Studietimmar						
Norrland	66 750	167 457	15 349	20 152	22 671	25 974
Skåne Blekinge	37 917	74 916	26 916	28 689	25 704	27 630
Stockholm Gotland	88 570	171 559	52 550	62 086	23 211	30 375
Svealand	53 688	158 194	24 412	31 349	11 889	13 149
Västra Sverige	61 829	170 106	42 295	44 575	17 289	28 269
Östra Götaland	49 322	107 162	18 354	17 324	19 926	18 603
Summa	358 076	849 394	179 876	204 175	120 690	144 000
Antal arrangemang						
Norrland	952	1 904	1 075	1 137	2 519	2 886
Skåne Blekinge	740	1 244	1 089	1 162	2 856	3 070
Stockholm Gotland	1 374	2 112	1 395	1 488	2 579	3 375
Svealand	1 038	2 790	879	1 195	1 321	1 461
Västra Sverige	1 589	3 211	1 464	2 050	1 921	3 141
Östra Götaland	927	1 730	789	1 036	2 214	2 067
Summa	6 620	12 991	6 691	8 068	13 410	16 000
Antal deltagare						
Norrland	5 877	10 135	15 069	17 356	112 406	108 117
Skåne Blekinge	5 347	8 141	17 129	17 554	110 417	110 822
Stockholm Gotland	8 408	11 062	15 376	18 259	168 703	153 518
Svealand	5 992	13 871	11 363	17 313	88 969	65 327
Västra Sverige	10 974	19 909	19 160	26 216	127 473	143 581
Östra Götaland	6 758	11 830	12 387	16 275	109 681	95 623
Summa	43 356	74 948	90 484	112 973	717 649	676 988

Verksamhet, medlemsorganisationer och samverkanspartner

	Antal studietimmar Studiecirkel och Annan folkbildningsverksamhet		Antal kulturprogram	
	2021	2020	2021	2020
Medlemsorganisationer	191 494	219 325	8 663	9 635
Samverkanspartner	183 434	348 978	4 157	5 597
Egen verksamhet	163 396	485 282	590	768
Summa	538 324	1 053 585	13 410	16 000

Medlemsorganisationer och samverkansparter

Medlemsorganisationer	Antal studietimmar Studiecirkel och Annan folkbildningsverksamhet		Antal kulturprogram	
	2021	2020	2021	2020
Amningshjälpen	504	250	3	0
Bröstcancerförbundet	202	466	28	45
Credo	108	0	18	34
EFS	5 658	6 813	484	526
Frisk & fri – Riksföreningen mot ätstörningar	99	64	24	27
Individuell Människohjälp	27	42	1	0
KFUM Sverige	14 852	12 589	48	183
Kvinnor för mission	0	0	0	2
Kvinnor i Svenska kyrkan	191	112	3	2
Kyrkans Akademikerförbund	0	0	0	0
Kyrkomusikernas Riksförbund	0	0	1	3
Mandeiska trossamfundet i Sverige och Finland	1 584	3.705	17	7
RFHL, Riksförbundet för Rättigheter, Frigörelse, Hälsa och Likabehandling	0	0	0	0
Riksförbundet EKHO	0	0	0	0
Scouterna	77 884	78 944	35	79
SHEDO	12	6	15	8
S:t Georges Scoutgillen i Sverige	0	0	0	0
Sigtunastiftelsen	0	0	0	0
SPES – Riksförbundet för SuicidPrevention och Efterlevandes Stöd	191	93	11	10
Spädbarnsfonden	20	0	0	0
Stiftelsen för Sverige och Kristen Tro	0	0	0	0
Svenska kyrkans anställda i sjukhuskyrkan	40	11	0	0
Svenska Kyrkans arbetsgivarorganisation	0	0	0	0
Svenska kyrkans lekmanaförbund	12	28	30	59
Svenska Kyrkans Unga	100	333	5	0
Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa	223	50	12	24
Sveriges Konstföreningar	351	532	147	70
Sveriges Kyrkosångsförbund	8 608	10 189	4	3
Svenska Lottakåren	75	152	2	11
Sveriges Syrisk Riksförbund	0	0	0	0
Trossamfundet Svenska kyrkan	80 714	104 902	7 765	8 534
Y's Men International Region Sverige	39	44	10	8
Summa	191 494	219 325	8 663	9 635
Samverkansparter				
Fackförbundet ST	10	4	19	4
Läraryrket	82	155	4	1
Läxhjälpen	4 231	0	0	0
Sveriges Makalösa Föräldrar	15	36	0	2
TCO	0	0	8	2
Vision	15	53	11	6
Övriga samverkansparter *	172 079	337 870	4 035	5 521
Lokal/regional medlemsorganisation	7 002	10 860	80	61
Summa	183 434	348 978	4 157	5 597
Egen verksamhet				
Egen verksamhet	163 396	485 282	590	768
Summa	163 396	485 282	590	768
Totalt	538 324	1 053 585	13 410	16 000

* Övriga samverkansparter är föreningar som vi samarbetar lokalt med. Det är till exempel muslimska församlingar, olika invandrarföreningar, kulturföreningar och profana körer.

Sensus studieförbund
org nr 802006-4203

Årsredovisning »

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Sensus studieförbund avger följande årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2021.

Information om verksamheten

Sensus studieförbund bedriver folkbildningsverksamhet i hela Sverige. Sensus är godkänt av Folkbildningsrådet som statsbidragsberättigat studieförbund. Sensus har 32 medlemsorganisationer och 15 samarbetspartner på nationell nivå.

Denna årsredovisning avser riksförbundet och helägda bolag i koncernen. Sensus regioner är egna juridiska personer och upprättar därmed egna årsredovisningar.

Mer om verksamhetens innehåll framgår av verksamhetsberättelsen.

Sensus identitet

Sensus identitet uttrycker vilka Sensus är och vad vi vill åstadkomma. Nedan beskrivs de viktigaste delarna i grund, vision och verksamhetsidé.

Grund

Sensus studieförbund är en del av folkbildningen och verkar utifrån såväl medlemsorganisationernas uppdrag som ett samhällsuppdrag.

Sensus som organisation bygger på en helhetssyn som utgår från en kristen värdegrund.

Sensus verksamhet utgår från demokratiska värderingar och respekt för den enskilda människan.

Sensus är partipolitiskt obundet.

Vad Sensus är och vill åstadkomma framgår av Sensus identitet. Där finns bland annat Sensus vision.

Vision

Varje människa uppfattar sig som lärande och skapande med ansvar och kraft att påverka sin livsmiljö.

Det lokala och globala samhället präglas av tillit eftersom varje människas kapacitet tas tillvara.

Organisationer och arbetsplatser utvecklas med engagerad och kompetent medlemskraft och medarbetarkraft.

Verksamhetsidé

Sensus studieförbund ska ge möjlighet till utveckling och lärande i mänskliga möten och genom kulturupplevelser.

Sensus verkar för aktivt engagemang i samhället och i medlemsorganisationerna. Sensus arbetsformer är studiecirklar, kulturprogram och annat folkbildningsarbete.

Främjande av ändamålet

All verksamhet i ovanstående verksamhetsformer sker i våra regioner och redovisas också i regionernas förvaltnings- och verksamhetsberättelser.

Ett sätt att beskriva hur vi uppfyller ändamålet är antalet verksamhetstimmar. Det totala antalet verksamhetstimmar uppgick till 537 952 timmar för 2021 vilket är en minskning med 49 procent från föregående år. Antal kulturprogram som genomfördes var 13 411 stycken vilket är en minskning med 16 procent. Den negati-

va utvecklingen kan förklaras med att innan pandemin var det full aktivitet under första kvartalet 2020. Under 2021 hölls musikhusen stängda samt att verksamheten med studiecirklar på distans var svår att upprätthålla.

I den verksamhet för personer som är nya i Sverige nådde Sensus 1 104 unika deltagare i de två verksamhetsformerna Svenska från dag 1 och Vardagssvenska.

I verksamhetsberättelsen beskrivs hur Sensus riksförbund arbetar med de uppgifter som beslutats som huvudsaklig inriktning av förbundsstämman och också främjar ändamålet.

Sensus är med och utvecklar civilsamhället

I Sensus gör vi bedömningen att det är viktigt att påverka förutsättningarna för civilsamhället som är våra medlemsorganisationers arena liksom vår egen. Därför är vi engagerade i ett antal organisationer, föreningar, nätverk och arbetsgrupper. Till exempel:

- Studieförbunden i samverkan
- Civilsamhällets organisationer i samverkan, Civos
- Ideell Arena
- Forum idéburna organisationer med social inriktning
- Ideell kulturallians

Sensus är också huvudman för stiftelsen Fonden för mänskliga rättigheter och stiftelsen Arbetets museum. Vi är också en av tre medlemmar i föreningen som driver Sigtuna folkhögskola.

Finansiella principer

Sensus studieförbund har från Folkbildningsrådet erhållit statsbidrag ur folkbildningsanslaget för verksamhetsåret med 163 212 tkr (161 963 tkr). Administrativ överföring för Studieförbunden i samverkans verksamhet uppgick för Sensus del till 1 733 tkr (1 680 tkr). Av folkbildningsanslaget avsätts 1% för gemensam kapitaluppbbyggnad, därefter fördelas 19% till regionerna och 81% till riksförbundets verksamhet. Vi har vissa samfinansierade projekt och samarbeten med medlemsorganisationer och andra samverkanspartner.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Samlingen av gemensamma funktioner på riksförbundet är nu slutförd. Funktionerna är gemensamma och styrs av ett råd som består av cheferna i de sju juridiska personerna det vill säga regionerna och riksförbundet. Kostnaden för de gemensamma funktionerna delas av riksförbund och regioner. Under våren 2022 inleds en utvärdering och lärande kring den förändring som är genomförd.

Även detta år är präglad av pandemin och den krisorganisation som skapades under 2020 har fortsatt sitt arbete. En viktig uppgift har också varit kommunikation kring förhållningssätt och konsekvenser av pandemin. Undergrupper som hanterat risk- och väsentlighetsanalys av arbetsmiljön, digital omställning och intern kompetensutveckling har arbetat utifrån krisgruppens uppdrag.

Under en kort period under hösten kunde vi börja öppna upp för verksamhet och möten igen. Sensus Möte har varit stängt under största delen av året vilken påverkat i form av minskade intäkter. Statsbidraget har varit enligt normala beräkningsgrunder

och årets verksamhet kommer inte att påverka framtida statsbidrag enligt beslut av Folkbildningsrådet. Med undantag av ett par månader under hösten har medarbetare huvudsakligen arbetat hemifrån. Det har följts upp genom rådgivning och riktlinjer för hemarbete och det har genomförts en arbetsmiljöenkät. Att vi har arbetat hemma har påverkat oss men enkäten visade inte på några akuta problem.

Förbundsstyrelsen beslutade under 2021 att använda en del av överskottet för året till två större satsningar,

1. Satsningen på Sensus fortsatta digitaliseringsresa är igång – en satsning som frigjorde resurser för att utveckla möjligheter för ökade digitala inslag i vår kärnverksamhet. När satsningen är genomförd är tanken att det för så många som möjligt av våra cirkelledare, kursledare och deltagare ska vara lika enkelt och självklart att mötas digitalt eller i en blandform som det är att mötas fysiskt.
2. Kvalitetsutveckling. Det finns både ett inre och ett yttre tryck på kvalitetsutveckling. Arbetet är nu igång och vi har börjat med att utveckla systematiken inom ett flertal av våra viktigaste processer. Sensus kvalitets- och etikgrupp (före detta Nationella etikgruppen) har fått ett vidgat uppdrag som nu förväntas bli en viktig motor i utvecklingsarbetet.

Båda dessa satsningar har extra resurser i form av projektanställningar och verksamhetsmedel för projektiden.

För närvarande har vi en god ekonomi men det finns förstärkt stor osäkerhet framåt. Den fråga som var stor förra året – den utökade kontroll som vi genomfört på uppdrag av Folkbildningsrådet avseende 2017, 2018 och 2019 och den debatt i media och politik som rör alla studieförbund – är fortfarande aktuell.

En annan stor fråga är hur vi ska återstarta verksamhet och få tillbaka alla deltagare. Vi har systematiskt arbetat med våra relationer, men vi vet också att människor har fått nya vanor och intressen. Det blir ett viktigt arbete under 2022.

Förbundsstyrelsen fattade beslut i december 2021 om att använda delar av överskottet för 2021 till kompetensutvecklingsdagar för hela organisationen hösten 2022.

Resultat och ställning

Årets resultat är en vinst som uppgår till 4 858 tkr (3 679 tkr).

Verksamhetsresultatet är ett överskott med 3 556 tkr, inklusive avsättning om 1 630 tkr (1 634 tkr). Det egna kapitalet ökade till 60 154 tkr (55 296 tkr). Intäkterna inklusive statsbidrag var 207 830 tkr (209 645 tkr)

Flerårsöversikt

Riksförbundet	2021	2020	2019	2018	2017
Statsbidragsberättigad					
Studiecirklar timmar	358 076	849 394	1 261 487	1 242 804	1 158 826
Annan folkbildningsverksamhet timmar	179 876	204 175	353 679	330 913	310 721
Kulturprogram antal	13 411	16 000	37 292	35 104	33 936
Ej statsbidragsberättigad					
Utbildningar, kurser timmar	594	13 239	21 199	24 749	19 955
Kulturprogram antal	64	360	86	145	182
Nyckeltal					
Soliditet Riksförbundet	42 %	40 %	41 %	40 %	35 %
Eget kapital utgående balans (tkr)	60 154	55 296	51 618	48 286	40 729

Koncernens och riksförbundets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med noter.

Resultaträkning

		Koncernen		Riksförbundet	
Verksamhetens intäkter (tkr)	Not	2021	2020	2021	2020
Nettoomsättning		2 965	4 298		
Bidrag	2	173 677	174 753	173 040	174 753
Medlemsavgifter	3	1 534	1 488	1 535	1 488
Övriga verksamhetsintäkter	4	33 622	34 177	33 255	33 404
Summa verksamhetens intäkter		211 798	214 716	207 830	209 645
Verksamhetens kostnader (tkr)					
Direkta verksamhetskostnader		-5 341	-1 558	-1 404	-1 328
Förmedlade bidrag och verksamhetsstöd	5	-138 738	-145 527	-138 738	-145 527
Övriga externa kostnader	6, 7	-24 123	-28 350	-24 075	-25 357
Personalkostnader	8, 9	-39 610	-34 443	-39 610	-34 443
Avskrivningar		-2 078	-2 062	-449	-492
Summa verksamhetens kostnader		-209 890	-211 940	-204 276	-207 148
Verksamhetsresultat		1 908	2 776	3 556	2 498
Resultat från finansiella poster (tkr)					
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	1 600	1 131	1 600	1 130
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		4	15	0	364
Räntekostnader och liknande resultatposter		-631	-313	-296	-313
Summa resultat från finansiella poster		973	833	1 304	1 182
Resultat efter finansiella poster		2 881	3 609	4 858	3 679
Resultat före skatt		2 881	3 609	4 858	3 679
Årets resultat		2 881	3 609	4 858	3 679

Balansräkning

		Koncernen		Riksförbundet	
Tillgångar (tkr)	Not	2021	2020	2021	2020
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	11	15 831	17 283		
Inventarier, verktyg och installationer	12	1 161	764	533	666
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	225	358	226	358
		17 218	18 405	759	1 024
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	14	150	150	150	150
Andelar i koncernföretag	15			879	879
Andra långfristiga värdepappersinnehav	16	89 311	85 714	89 311	85 714
		89 461	85 864	90 340	86 744
Summa anläggningstillgångar		106 679	104 268	91 099	87 767
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		907	590	813	590
Övriga fordringar		379	392	274	261
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	33 046	33 383	33 037	33 324
		34 332	34 364	34 124	34 175
Kassa och bank		17 270	17 105	16 778	16 426
Summa omsättningstillgångar		51 602	51 469	50 902	50 601
Summa tillgångar		158 281	155 738	142 001	138 368
Eget kapital och skulder (tkr)					
Eget kapital					
Reservfond		2	2		
Gemensamma medel för stöd och utveckling		30 923	29 293	30 923	29 293
Balanserade medel		27 321	25 341	24 373	22 324
Årets resultat		2 881	3 609	4 858	3 679
Summa eget kapital		61 127	58 245	60 154	55 296
Långfristiga skulder					
Övriga skulder	18	14 668	14 184		
Summa långfristiga skulder		14 668	14 184		
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		3 765	3 696	3 064	3 396
Skulder till koncernföretag				4	0
Skuld, ännu ej förmedlade bidrag	19	70 723	71 203	70 723	71 203
Aktuella skatteskulder		158	0		
Övriga skulder		3 240	2 837	3 515	2 953
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	4 600	5 573	4 541	5 520
Summa kortfristiga skulder		82 486	83 309	81 847	83 072
Summa eget kapital och skulder		158 281	155 738	142 001	138 368

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital (tkr)

	Reservfond	Gemensamma medel för stöd och utveckling	Balanserad vinst inkl årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021-01-01	2	29 293	28 950	58 245
Ändamålsbestämt		1 630	-1 630	
Årets resultat 2021			2 881	
Utgående eget kapital 2021-12-31	2	30 923	30 202	61 127

Riksförbundets rapport över förändringar i eget kapital (tkr)

	Gemensamma medel för stöd och utveckling	Balanserat kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021-01-01	29 293	26 003	55 296
Ändamålsbestämt	1 630	-1 630	0
Årets resultat 2021			4 858
Utgående eget kapital 2021-12-31	30 923	24 373	60 154

Kassaflödesanalys

(tkr)	Koncernen		Riksförbundet	
	2021	2020	2021	2020
Den löpande verksamheten				
Verksamhetens resultat	1 908	2 776	3 554	2 497
Avskrivningar	2 078	2 061	449	493
Erhållen ränta	4	15	0	364
Erhållna utdelningar	1 488	1 131	1 488	1 131
Realisationsresultat värdepapper	112	0	112	0
Erlagd ränta	-631	-313	-296	-312
Betald fastighetsskatt	-19	-11		
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av verksamhetskapital	4 940	6 061	5 307	4 173
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital				
Förändring av kundfordringar			-223	-425
Förändring kortfristiga fordringar	31	-4 732	276	-6 582
Förändring av leverantörsskulder			-328	-1 761
Förändring av kortfristiga skulder	-803	5 761	-898	9 246
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-772	1 029	-1 173	1 328
Investeringsverksamheten				
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-891	-241	-184	-241
Investeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar	-6 896	-756	-6 896	-756
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar	3 300	1 000	-3 300	1000
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-4 487	3	-3 780	3
Finansieringsverksamheten				
Förändring av lån	484	-1 463		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	484	-1 463		
Årets kassaflöde	165	5 228	354	5 498
Likvida medel vid årets början	17 105	11 877	16 426	10 926
Likvida medel vid årets slut	17 270	17 105	16 778	16 424

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen för Sensus riksförbund har upprättats enligt årsredovisningslagen och BFNs Allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning, (K3). Dessutom tillämpas Folkbildningsrådets särskilda krav. Redovisnings- och värderingsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkningen

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Bidrag från staten

Bidragen intäktsredovisas i de perioder när bidragen utbetalas till studieförbundet. Om bidragen är till för att täcka specifika kostnader, sker intäktsredovisning på sådant sätt att intäkterna ställs mot de kostnader som bidragen är avsedda att täcka. Intäktsredovisning sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att bidragen inte kommer att återkrävas.

Övriga bidrag

Bidrag som erhållits för att täcka till exempel projektkostnader redovisas först som skuld för att sedan intäktsredovisas mot de kostnader bidraget är tänkt att täcka.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Sensus riksförbund och i projekt där Sensus riksförbund är formellt ansvariga. Dessa medel redovisas vid inbetalning och intäktsredovisas den period som avses.

Nettoomsättning

Intäkter bestående av försäljning av varor och tjänster utförda av Sensus riksförbunds dotterbolag, Sensus Möte AB och Sensus Studiekonsulter AB. Redovisas vid försäljningstillfället.

Leasing

Samtliga leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas kostnaden det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Sensus riksförbund är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom Sensus riksförbund uppfyller kraven som allmännyttig ideell förening enligt skattelagstiftningen.

I årets skattekostnad för koncernen ingår skatt som avser årets skattepliktiga resultat i Sensus Möte AB och Sensus Studiekonsulter AB samt del av tidigare års inkomstskatt som ännu inte redovisats.

Balansräkningen

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Koncernens byggnader är uppdelade i komponenter då skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig. Avskrivning sker systematiskt över den bedömda nyttjandetiden.

Byggnader	5–100 år
Markanläggning	5 år
Byggnadsinventarier	5 år
IT-utrustning	3 år
Inventarier	5 år
Kontorsinventarier	8 år
Förbättringsutgifter hyrd lokal	8 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, leverantörsskulder och låneskulder.

- Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar och tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

- Långfristiga värdepappersinnehav

Sensus riksförbund innehar två värdepappersportföljer, en aktiefondportfölj och en ränteportfölj. Portföljerna redovisas i balansräkningen till anskaffningsvärdet och i efterföljande värderingar till anskaffningsvärde med bedömning om nedskrivningsbehov föreligger.

Nedskrivning sker om bedömning görs att marknadsvärdet understiger anskaffningsvärdet och värdenedgången bedöms vara bestående.

- Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärdet.

- Koncernkonto

Sensus koncernkonto i Swedbank omfattar alla banktillgångar i Sensus riksförbund, Sensus regioner samt närliggande verksamheter. Alla enheter är anslutna och förfogar självständigt över sina bankmedel på separata konton i systemet. Riksförbundet tillgodoräknas bankränta på hela behållningen i systemet och betalar sedan internränta till regioner och dotterbolag. Riksförbundet är ensamt ansvarig gentemot banken för hela kontosystemet. En särskild delegationsordning anger riktlinjer för kapitalplaceringar av medel från koncernkontot.

Ändamålsbestämda medel

Avsättningar görs för gemensam kapitaluppbyggnad för regioner och riksförbund, medlen ska användas för stöd och utveckling inom Sensus studieförbund. Gemensamma medel för stöd och utveckling redovisas som ändamålsbestämda medel inom eget kapital.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod som visar in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar de helägda dotterbolagen Sensus Möte AB, Sensus Studiekonsulter AB och Nordisk Kunskapsakademi AB. Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden. Mellanhavanden mellan koncernföretag elimineras i sin helhet.

Nyckeltals definitioner

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Eget kapital

Företagets nettotillgångar, det vill säga skillnaden mellan tillgångar och skulder.

		Koncernen		Riksförbundet	
		2021	2020	2021	2020
Not 2	Bidrag				
	Statsbidrag	-172 140	-174 366	-172 140	-174 366
	Övriga bidrag	-900	-387	-900	-387
		-173 040	-174 753	-173 040	-174 753
	Specifikation av statsbidrag				
	Sensus ordinarie statsbidrag	163 408	162 798	163 408	162 798
	Korrigerat statsbidrag	-196	-460	-196	-460
	Statsbidrag asylsökande	8 928	12 028	8 928	12 028
		172 140	174 366	172 140	174 366
	Avsättning ändamålsbestämda medel 1 %	-1 630	-1 634	-1 630	-1 634
	Avgår avgift till Folkbildningsförbundet samt Gustav	-1 733	-1 680	-1 733	-1 680
		168 777	171 052	168 777	171 052
	Till regionerna				
	Verksamhetsbidrag	106 301	105 955	106 301	105 955
	Tillgänglighetsbidrag	10 371	10 337	10 371	10 337
	Organisationsbidrag	12 964	12 921	12 964	12 921
	Statsbidrag asylsökande	8 928	12 028	8 928	12 028
		138 564	141 241	138 564	141 241
	Det ordinarie statsbidragsbeloppet för 2021, 163 408 402 kr, indelas enligt nedan: Verksamhetsbidrag 133 994 890 kr Organisationsbidrag 16 340 840 kr Tillgänglighetsbidrag 13 072 672 kr				
Not 3	Medlemsavgifter				
	Medlemsavgift 1 000 kr per medlemsorganisation	1 503	1 456	1 503	1 456
	Ideellt Forum i Svenska kyrkan	32	32	32	32
		1 535	1 488	1 535	1 488
Not 4	Övriga intäkter				
	Avgift gemensam funktion – regioner	29 872	28 733	29 872	28 733
	Hysesintäkter	1 077	1 684	1 077	1 684
	Övriga intäkter	1 834	2 135	1 468	1 362
	Deltagarintäkter	242	892	242	892
	Materialförsäljning	597	733	597	733
		33 622	34 177	33 256	33 404
Not 5	Förmedlade bidrag och verksamhetsstöd				
	Statsbidrag till regionerna inklusive förbundsavgift	-138 563	-141 242	-138 563	-141 242
	Övriga bidrag till regionerna		-3 988		-3 988
	Huvudmannabidrag till MR-fonden	-150	-300	-150	-300
	Lämnade bidrag och gåvor	-25	-27	-25	-27
		-138 738	-145 527	-138 738	-145 527

		Koncernen		Riksförbundet	
		2021	2020	2021	2020
Not 6	Operationell leasing				
	Hyrda lokaler				
	Förfaller till betalning inom ett år	5 061	4 982	5 061	4 982
	Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	4 994	9 964	4 994	9 964
		10 055	14 496	10 055	14 496
	Kontorsmaskiner				
	Förfaller till betalning inom ett år	313	499	313	499
	Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	27	720	27	720
		340	1 219	340	1 219
	Under perioden kostnadsförd hyra och kontorsmaskiner	5 311	5 555	5 311	5 555
Not 7	Övriga externa kostnader				
	Lokalkostnader	-7 003	-8 933	-6 995	-6 319
	Frakt, resor, kost och logi	-775	-678	-887	-678
	Program, licenser, IT-utrustning	-3 480	-3 864	-3 426	-3 810
	Marknadsföring	-611	-124	-611	-124
	Kontor och övrig administration	-1 400	-961	-1 400	-937
	Revision	-356	-404	-282	-316
	Övriga konsulttjänster	-5 570	-7 724	-5 566	-7 671
	Konsulttjänster IT	-2 619	-3 541	-2 619	-3 382
	Övriga externa kostnader	-2 309	-2 121	-2 289	-2 120
		-24 123	-28 350	-24 075	-25 357
Not 8	Personal m.m.				
	Personal: Medeltalet anställda				
	Kvinnor	28	26	28	26
	Män	20	17	20	17
		48	43	48	43
	Styrelsen i koncernen har följande sammansättning				
	Kvinnor	11	11		
	Män	10	7		
		21	18		
	Förbundsrektor och andra ledande befattningshavare				
	Kvinnor	5	5	5	5
	Män	3	3	3	3
		8	8	8	8
	Sensus riksförbunds styrelse har följande sammansättning				
	Kvinnor			6	9
	Män			7	4
				13	13

		Koncernen		Riksförbundet	
		2021	2020	2021	2020
Not 9	Löner, arvoden och andra ersättningar				
	Styrelse* och förbundsrektor**	-1 993	-1 719	-1 993	-1 719
	Övriga anställda	-24 443	-21 793	-24 443	-21 793
	Sociala kostnader	-8 876	-7 265	-8 876	-7 265
	Pensionskostnader endast personal	-3 389	-2 944	-3 389	-2 944
	Personalutbildning	-726	-382	-726	-382
	Övriga personalkostnader	-183	-340	-183	-340
		-39 610	-34 443	-39 610	-34 443

* Styrelsearvoden består av arvoden och förlorad arbetsförtjänst till styrelsen för deltagande vid styrelsemöten. Sammanträdesarvoden utbetalas med 1,5% av prisbasbeloppet för sammanträden upp till tre timmar, och med 3% av prisbasbeloppet för sammanträden mer än tre timmar per dag (utbetalas inte för telefonsammanträden). Förbundsordförande, vice förbundsordförande samt ledamöter i arbetsutskottet ersätts därutöver med ett särskilt ansvarsarvode. Förbundsordförande, vice förbundsordförande samt ledamöter i arbetsutskottet ersätts därutöver med ett särskilt ansvarsarvode. Förbundsordförande 2,25% av prisbasbelopp, Vice förbundsordförande 1,00% av prisbasbelopp och ledamöter i arbetsutskottet 0,25% av prisbasbelopp.

** Riksförbundet har träffat avtal med förbundsrektorn om utfästelse av avgångsersättning på sex månader vid uppsägning från arbetsgivarens sida.

Not 10	Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar				
	Utdelningar	1 488	1 131	1 488	1 131
	Realisationsresultat försäljning värdepapper	112		112	
		1 600	1 131	1 600	1 131

Not 11	Byggnader och mark				
	Ingående anskaffningsvärde	29 910	29 910		
	Inköp	39	0		
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	29 949	29 910		
	Ingående avskrivningar	-12 627	-11 143		
	Årets avskrivningar	-1 491	-1 484		
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-14 118	-12 627		
	Utgående redovisat värde	15 831	17 283		
	<i>Fastigheterna Sigtuna Aludden 1:35 och 1:57.</i>				

Not 12	Inventarier				
	Ingående anskaffningsvärde	9 523	9 282	9 154	8 913
	Inköp	852	241	184	241
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 375	9 523	9 338	9 154
	Ingående avskrivningar	-8 759	-8 313	-8 488	-8 127
	Årets avskrivningar	-455	-446	-317	-361
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 214	-8 759	-8 805	-8 488
	Utgående restvärde enligt plan	1 161	764	533	666

		Koncernen		Riksförbundet	
		2021	2020	2021	2020
Not 13	Förbättringsutgifter på annans fastighet				
	Ingående anskaffningsvärde	1 950	1 950	1 950	1 950
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 950	1 950	1 950	1 950
	Ingående avskrivningar	-1 593	-1 461	-1 593	-1 461
	Årets avskrivningar	-132	-132	-132	-132
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 725	-1 593	-1 725	-1 593
	Utgående redovisat värde	225	357	225	357
Not 14	Aktier i intressebolag				
	Ingående anskaffningsvärde	3 019	3 019	3 019	3 019
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 019	3 019	3 019	3 019
	Ingående nedskrivningar	-2 869	-2 869	-2 869	-2 869
	Utgående ackumulerade nedskrivningar	-2 869	-2 869	-2 869	-2 869
	Utgående redovisat värde	150	150	150	150
	Innehavet 150 tkr består av hälftenägda, vilande bolaget Eticha kompetensutvecklings AB tillsammans med BILDA Studieförbund.				
Not 15	Andelar i koncernbolag				
		Kapital andel %	Rösträts-andel %	Antal andelar	Bokfört värde
	Sensus studiekonsulter AB, 556204-9782	100	100	500	499
	Sensus Möte AB, 556398-0142	100	100	38	380
	Nordiska Kunskapsakademin AB, 556398-1009	100	100	1 000	8 970
Not 16	Långfristiga värdepappersinnehav				
	Ingående anskaffningsvärde	85 714	85 958	85 714	85 958
	Årets investeringar	6 896	756	6 896	756
	Årets försäljningar	-3 300	-1 000	-3 300	-1 000
		89 311	85 714	89 311	85 714
	Bokfört värde	89 311	85 714	89 311	85 714
	Marknadsvärde	254 076	204 544	254 076	204 544
Not 17	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
	Upplupen avgift gemensam funktion – regioner	30 330	28 733	30 330	28 733
	Övriga upplupna intäkter	66	869	66	869
	Övriga förutbetalda kostnader	2 650	3 722	2 641	3 722
		33 046	33 324	33 037	33 324

		Koncernen		Riksförbundet	
		2021	2020	2021	2020
Not 18	Övriga skulder				
	Utnyttjad kredit på koncernkontot	14 668	14 184		
		14 668	14 184		
	Ingen del av skulden förfaller inom fem år.				
Not 19	Skuld, ännu ej förmedlade bidrag				
	Statsbidrag regionerna	70 723	71 203	70 723	71 203
		70 723	71 203	70 723	71 203
Not 20	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
	Semesterlöneskuld	1 764	1 367	1 764	1 367
	Upplupna sociala avgifter	692	603	692	603
	Övriga upplupna kostnader	1 919	3 327	1 860	3 374
	Övriga förutbetalda intäkter	225	176	225	176
		4 600	5 573	4 541	5 520
Not 21	Disposition av årets resultat				
	Årets resultat			4 858	
	Bokförd avsättning till				
	Gemensamma medel för stöd och utveckling			-1 630	
	Kvarstående medel ska användas till medarbetar- dagar, ledarutveckling samt fortsatt arbete med sats- ningar på projekten digitalisering och kvalitetsarbete.			3 228	

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Kerstin Kyhlberg Engvall	Patrik Schröder	Ann-Marie Ericsson	Anders Johansson	Elisabeth Falkemo
Sofia Östling	Jacob Schwarz	Hannah Kroksson	Shaimaa Abdelhady	Gunnar Persson
Fredrik Mandelin	Clara Skogsberg	David Bergquist		

Revisionsberättelse

Till förbundsstämman i Sensus studieförbund, org.nr 802006-4203

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Sensus studieförbund för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av riksförbundets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att förbundsstämman fastställer resultaträkning- och balansräkningen för moderriksförbundet och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisörernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Verksamhetsrevisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till moderriksförbundet och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än

årsredovisningen och koncernredovisningen

Den andra informationen består av sidorna 1-7 i dokumentet ÅRSBERÄTTELSE / ÅRSREDOVISNING 2021, som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en

årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera riksförbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom::

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana hän-

delser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Verksamhetsrevisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av riksförbundets och koncernens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Sensus Studieförbund för år 2021.

Vi tillstyrker att förbundsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderriksförbundet och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot riksförbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot riksförbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

Gunnar Thullberg
Auktoriserad revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Johan Berkman
Verksamhetsrevisor

sensus

Sensus studieförbund
Box 1058
101 39 Stockholm
sensus.se